DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG), 7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM 12 FILLÉR, VASÁRNAP 24 FILLÉR

16 OLDAL — VII. ÉVFOLYAM, 189. SZÁM. 1930 AUGUSZTUS 23, SZOMBAT. — 12 FILLÉR

Németország a választuton

Berlin, aug. 21.

Mint ismeretes, szeptember 14-én fog lezajlani a német birodalmi gyülés ujraválasztása. A jelek szerint ez a választási harc sorsdöntő lesz Németország további politikájára nézve. A különböző német pártok már most hatalmas erőfeszitéseket tesznek, hogy a szavazók minél nagyobb tömegét biztositsák a maguk számára. Lázas propaganda indult meg, egyelőre természetesen csak az ujságok hasábjain és népgyüléseken, amelyek alkalmával a pártvezérek tisztán és félreérthetetlen módon igyekeznek leszögezni álláspontjukat Németország külső és belső politikáját illetőleg. Az igazi választási harc megindulása csak néhány napon belül várható, amikor is a pártok a propaganda minden eszközévei, a rádió, a repülőgépek, mozik s plakátok igénybevételével fogják felvenni egymással szemben a harcot.

Bármilyen hevesnek és elkeseredettnek igérkezik a német választási küzdelem, a beavatottak szerint a pártok csak kevés mandátumot nyerhetnek egymással szemben. Egyrészről a munkásfrakciók számithatnak szavazattöbbletre, — másrészt pedig a német fascisták, akik nacionalistáknak is nevezik magukat. Természetesen nagyon sok gazdasági probléma fogja befolyásolni a szavazatok arányának a kialakulását. — Legelsősorban a Young-tervezet alkalmazásának a kérdése és ettől a kérdéstől kezdve minden probléma, egészen a békeszerződések reviziójának kérdéséig. Nagy sullyal fog latba esni az is, hogy a pártok miképen foglalnak állást a vámtarifák emelésének kérdésében, a munkabérek csökkentésének kérdésében, a pénzügyi törvények reviziója és a választási törvény reviziójának kérdésében.

A választás napjáig természetesen az egyes kis frakciók és pártok többször fogják változtatni helyzetüket, koalíciókat fognak alkotni, vagy egyesülnek, mint ahogy erre a centrista és konzervativ pártok között máris több példa mutatkozott. Jelenleg a pártok még távol vannak attól, hogy véglegesen állást foglaltak volna, most még nagyban folynak a koalicióra vagy egyesülésre vonatkozó tárgyalások.

Mint érdekességet lehet felemliteni, hogy egyik elterjedt berlini lap az 1928. évi májusi választások adataiból levezetve a német választók tömegét, amely a legutólsó választáson 41.300.000 szavazóra rugott — négy kategoriára osztja fel.

Az első kategoriába a nem szavazókat sorolta be, akik legutóbb 10.100.000-en voltak, vagyis a választók összességének 25 százalékát tették ki.

A szigoruan fegyelmezett és határozott pártállásu választók száma 13.200.000-re rugott, amelyből 9.100.000 a szociáldemokraták táborába, 3.400.000 a katholikus centrum pártba és 900.000 a bajor néppártba tartozott. A Vorwaerts véleménye szerint ezek a számok nem nagyon fognak változást szenvedni.

A harmadik csoportba azok a pártok tartoznak, amelyeknek hivei fegyelmezettek ugyan, de amelyek jelentős mértékben nyerhetnek, vagy veszthetnek szavazatokat, a szerint, hogy a határozatlan politikai véleményü szavazók milyen mértékben csatlakoznak hozzájuk. A kommunisták 1928-ban 3.300.000 szavazatot nyertek el, a gazdasági párt 1.400.000-t, a nacionálista szocialisták, vagy fascisták 800.000-t nyertek és ezeknek a pártoknak végeredményben 5.500.000 szavazatot sikerült összehozni.

A negyedik csoportba tartoznak azok a pártok, amelyek vagy a fejlődés, vagy a felvonulás utján vannak. 1928-ban a német nemzeti párt 4.700.000 szavazatot, a néppárt 2.700.000, a demokraták 1.500.000, a parasztpárt 500.000, a keresztény földmüves párt 800.000 és a különböző kis frakciókkal együtt összesen mindezek a pártok 12.000.000 szavazatot nyertek el.

Ezek a párttöredékek tehát majdnem annyi szavazatot tudtak összeszedni, mint a nagy, jól megszervezett és fegyelmezett pártok.

Az emlitett lap becslése szerint a szeptember 14-i választásokon két ismeretlen tényezővel kell számolnunk. Kérdés először az, hogy miképen fognak megnyilatkozni azok a szavazók, akik a legutóbbi választáson a ma már felbomlásban levő pártokra adták szavazatukat. Másodszor kérdés, hogy miképen fognak megnyilatkozni azok a szavazók, akik a legutóbbi választáson a ma már felbomlásban levő pártokra adták szavazatukat. Másodszor kérdés, hogy miképen fognak megnyilatkozni azok a választók, akiket most vettek fel a választói névjegyzékbe és akiknek száma két és félmillióra rug. De van egy harmadik kérdés is és pedig az, hogy a szavazástól tartózkodók száma csökkenni, vagy növekedni fog-e. — Ha figyelembe vesszük a községi választásokat, valamint a középnémetországi diéták választását, — ezeknek eredményéből nem lehet következtetni, hogy a centrum párt és a konzervativ pártok fognak legtöbbet veszíteni a mostani általános választásokon. Senki sem tudná azonban megmondani, hogy a Németországban most egyre jobban fokozódó ipari krizis miképen fogja jobbra vagy balra billenteni a szavazatok arányát, a további demokratikus fejlődés, vagy a Young-féle terv térfoglalása tekintetében.

Borzalmas repülőkatasztróta Csehországban tiz halottal

Egy utasszállitógép lezuhant. — Megszenesedett holttestek a repülőgép roncsai alatt.

Prága, augusztus 22. Péntek délután 4 óra tájban az Iglau melletti Friedrichdorf közelében lezuhant egy repülőgép, mely Prága és Pozsony között a repülőszolgálatot látta el.

A repülőgépen összesen 13 személy volt, akik közül a lezuhanáskor négy nyomban meghalt, a sulyos sebesültek közül a kórházba való szállitás közben meghalt még négy.

A többi két személy állapota is igen sulyos, csupán egy ember menekült meg kisebb sérüléssel.

Prága, aug. 22. A délután történt repülőgép katasztrófáról még a következő részleteket jelentik:

A csehszlovák Aero társaság Ford tipusu utasszállitó gépe Iglau felett a pályaudvar közelében ráesett egy házra, onnan tovább esett lefelé.

Egyrésze a földbe furódott, a másik része pedig kigyulladt. A repülőgép romjai alól *négy megszenesedett holttestet huztak ki, három férfiét és egy nőét.* Ezek között volt a pilóta és a mechanikus. 9 utast a kórházba szállitottak, *ahol hat meghalt, ugyhogy ezzel a katasztrófa halottainak száma tizre emelkedett.*

A többi három utas megsebesült, közülük kettő igen sulyosan. A haltotak között van egy drezdai mérnök és egy dán kereskedő, a többi utas csehszlovák volt.

A katasztrófa idején rendkivül heves vihar dühöngött esővel és jéggel.

Valószinünek tartják, hogy a pilóta lement a felhő alá, amikor a repülőgép egy széllökést kapott és a pilóta nem tudta tovább kormányozni a gépet, amely lezuhant.

1897. évben eltünt sarkutazók holttestét találták meg

A holttesteket vékony jégréteg boritotta.

Osló, aug. 22. Andrének, az 1897 óta eltünt sarkkutatónak holttestét aug. 6-án fedezte fel dr Horn geologus sarkkutató expediciója a White-Isnani délnyugati parton. A tanyahely kb. 150 mérföld távolságra volt a parttól.

Találtak egy csónakot, egy szánt és a csónak fenekén emberi csontváz maradványaira bukkantak.

Ugyanott megtalálták az expedició naplóját és nehány felszerelési tárgy is volt a közelben. Nehány méternyi távolságra a csónaktól fedezték fel Andreenek holttestét

A holttesten csak egy vékony jégkéreg volt. A holttestet jó állapotban találták.

Andrée zsebében megtalálták naplóját és légzés számlálóját is.

Andreetől nem messze megtalálták az expedició egy másik tagját is, ez a tetem is hasonlóan jó állapotban van. Ennek a hullának személyazonosságát még nem tudták megállapitani.

A sarkkutatók tanyáján szemmel látható nyomai voltak a jegyesmedvéknek, de a holttestek nagyobbrészt jó állapotban voltak.

A holttesteket és az ott maradt tárgyakat egy norvég fókavadász hajó vette fel, mely szeptember végén fog előreláthatólag a norvég kikötőbe érkezni.

Csehország sztrájktörőket küldött Franciaországba

Prága, aug. 22. A Rude Pravo szerint Csehszlovákia ma valóságos rabszolgakereskedelmet üz a felvidéki kivándorlással. **Ezrével szállitják ki a munkanélkülieket Németországba, Ausztriába és Franciaországba. Most, hogy Északfranciaországban kitört a sztrájk, a szociálista Csehszlovákia nem átallotta, hogy sztrájktörőket küldjön ki Franciaországba.** Néhány tót munkást utnak inditottak Galgócból, de nem állhattak munkába, mert a francia sztrájkolók a vonatból való kiszállás után rögtön széjjelverték őket, ugy, hogy most pénz és munka nélkül, céltalanul éheznek Franciaországban.

Álhirek Budapesten Ottó királyfi és Zita királyné visszatéréséről

Mit mondanak illetékes helyen a tett rendőri intézkedésekről.

Budapest, aug. 22. Augusztus 19-én este a budapesti rendőrség egész őrszemélyzetét szolgálattételre rendelték be. Ez a permanenciabehivás igen széleskörü volt.

Az első időben azt hitték a rendőrségen, hogy az intézkedés a szentistvánnapi körmenettel kapcsolatos. Kiderült azonban, hogy más célja is van. — A rendőröket ugyanis bizalmas felhivásban felszólitották, hogy Budapest határán a város területére érkező autókat figyeljék és ha egy olyan autót találnak, amelyben egy lefátyolozott hölgy és egy 18 év körüli csinos fiatal ember ül, azt tartóztassák fel, utasait és sofőrjét igazoltassák, jegyezzék fel a kocsi számát és azután az autót bocsássák utjára.

Hasonló utasitást kapott néhány detektiv azzal, hogy kötelesek a Budapest határában lévő vámsorompóknál felállni és a főváros területére érkező autókat ilyen szempontból ellenőrizni. Különösen a Fehérvári-uti sorompónál volt ez a szolgálat erős és oda több detektiveket rendeltek ki. Az volt az utasitás, hogy ha egy autó ilyen utasokkal érkezne, igazoltatás után azonnal értesiteniök keli a főkapitányságot.

A permanenciát szerda reggel szüntették be és ma vonták be a sorompók mellől a detektiveket is. A rendőrségen is nagy feltünést keltett ez a többnapos permanencia és a vele kapcsolatos intézkedések.

Beavatott helyen a következő felvilágositást adták az intézkedésekről:

A Szent Imre ünnepek alatt különböző felelőtlen helyekről származó valótlan hiresztelések járták be a fővárost. A hirterjesztők tudni vélték, hogy **Ottó pucss készül.**

Komolyabb körökben csak mosolyogtak ezeken a hireken, azonban a nagyközönség széles rétegeiben akadtak, akik hitelt adtak a pucshireknek. A rémhirterjesztés egyre nagyobb arányokat öltött.

A hiresztelések a kormányhoz is eljutottak és mivel semmiképpen nem lehetett megállapitani a hirek forrását, természetszerüen meg kellett tenni azokat az intézkedéseket, amelyek a közvélemény megnyugtatására alkalmalmasak lehettek.

A budapesti államrendőrség főkapitánysága a legszélesebbkörü intézkedéseket foganatositotta 19-ikétől kezdődően általános permanenciát rendeltek el, biztositották a telefonközpontok, pályaudvarok és összes egyéb középületek teljes őrizetét, azonkivül pedig a főkapitányság egy napiparancsot adott ki, amelyben valamennyi rendőrszem utasitást kapott arra, — hogyha gyanus jelenségeket észlelnek, azt azonnal jelentsék hogy a további intézkedések megtehetők legyenek.

A napiparancs szerint a főkapitányság utasitotta a rendőrszemeket, hogy amennyiben egy autóban gyászruhás hölgy és egy tizenyolc év körüli fiatalember volna Pest környékén vagy másutt látható, azt az autót nyomban tartóztassák fel. Egy esetben történt is ilyen igazoltatás, azonban természetszerüen rögtön kiderült, hogy **az utasok nem azonosak Zita királynéval és Ottó királyfival.**

A hiresztelések egyéb vonatkozásokban is kitalálásoknak minősültek. **a rendőrség azonban ébren őrködött** és minden hiradásnak lelkiismeretesen utánajárt.

Egyes lapok támadásával szemben pedig az alábbiakat jelentették ki illetékes helyen:

— A Szent Imre ünnepségek és a Szent István-napi körmenet zavartalan s minden tekintetben sikerült lebonyolitása érdekében a rendőrség részéről tett intézkedések és teljesitmények az összes illetékes tényezők, de a nagyközönség részéről is csak elismerést és előnyös kritikát váltottak ki. Most mégis a „Nemzeti Ujság" jónak látta nem mindenben helytálló információk alapján éles és igaztalan kritikával illetni a rendőrség egyes intézkedéseit.

— A tett intézkedésekért az arra illetékesek a felelősséget teljes egészében vállalják azok előtt, kiknek felelni tartoznak, de a „Nemzeti Ujság" igaztalan és indokolatlan felelősségrevonó kisérletét **a leghatározottabban visszautasitják és kijelentik, hogy egyrészt az ünnepségek zavartalan lefolyása, másrészt és legfőként az ország belső rendjének és békéjének biztositására alkalmas intézkedéseket, amikor megtették, köteles gondossággal jártak el.**

— Mert a rendelkezésre hivatottak és felelősek nem hagyhatnak figyelmen kivül olyan jelentéseket és hireket, amelyek felett napirendre térni felelősség nélküli egyéneknek lehet, de ugyanez felelős állásban lévők részéről bünös mulasztás volna.

„Az uccát sem a szociáldemokratáknak, sem másnak rendelkezésére bocsájtani nem lehet"

Sztranyavszky a szocialisták készülő utcai tüntetéséről.

Budapestről jelentik: A szociáldemokrata párt már hetek óta előkészületeket tesz egy nagyszabásu tüntetésre, amelyet szeptember 1-én akar megrendezni. — A párt hivatalos lapjában és egyéb formában is a legerőteljesebben hivták fel a munkásságot, hogy szeptember 1-én mindenki tegye le a szerszámot, vonuljanak ki az utcára és követeljenek munkát.

A tüntetés megszervezése már a legelőrehaladottabb stádiumban van, ezért a hirlapirók kérdést intéztek Sztranyavszky Sándor belügyi államtitkárhoz, mi a kormány felfogása a munkásság utcai felvonulása tekintetében?

Sztranyavszky államtitkár a következőket mondotta:

— A szeptember 1-ére tervezett felvonulás dolgában még nem érkezett semmiféle bejelentés az illetékes hatósághoz. A szociáldemokrata párt ezt a kivonulási szándékot még nem jelentette be a rendőrségnek, amely ilyen módon arról hivatalosan tudomást nem vett. Ha be fogja jelenteni, akkor fogunk majd ezzel a kérdéssel foglalkozni.

— Általában véleményem és meggyőződésem az, hogy a budapesti utcát sem a szociáldemokrata pártnak, sem másnak a rendelkezésére bocsátani nem lehet. — Szent István napjának ünnepi körmenete és egyes pártoknak a munkanélküliség és a nyomor saját céljaikra való kihasználása között ugyanis némi különbség van nemcsak lélektani, hanem közrendészeti szempontból is.

Mit mutat a statisztika

Az árak olcsóbbak, mint békében, de az élet drágább.

Az Országos Gazdaságstatisztikai és Konjunkturakutató Bizottság Közleményei II. évfolyamának 2. száma, mely az elmult évnegyed, illetőleg félév gazdasági eredményeiről számol be, most hagyta el a sajtót. Néhány érdekesebb adatok a következők:

A pénzintézeti betétek álladéka, a takarékbetétek kivételével visszaesést mutat. Az összes betétek 1929 juliusában 1463 millió pengővel érték el tetőpontjukat, folyó év juniusában csak 1434.3 millió pengőt tettek. A takarékbetétek lassu ütemü gyarapodással junius végén 646.4 millió pengővel érték el legmagasabb állásukat, azonban a gyarapodás kb. 15 millió pengővel volt kevesebb a folyó év első felében, mint az 1928. és 1929. évek megfelelő időszakaiban. A folyószámlabetétek az egy év előtti állapothoz képest 105 millió pengővel 787.9 millió pengőre estek vissza.

Az értéktőzsdén az 1927 közepén megindult bessperiódus állandóan tart. A hivatalos részvényindex, a mely 1927 juniusában 20.6-on állott, a jelentési időszak végén már csak 14.7-et mutat, azaz a részvények két év alatt értéküknek kereken 30 százalékát veszitették el. — Egyedüli részvénykategória a gáz- és villamossági vállalatoké, a mely a folyó év második negyedében 7.5 százalékos árfolyamemelkedést mutat fel.

Az árupiacon a nemzetközi piacok hatása következtében általános áresés tapasztalható. A nagykereskedelmi árindex a félév végén 94-re süllyedt, ami azt jelenti, hogy a nagykereskedelmi árak szinvonala 6 százalékkal áll alacsonyabban, mint az 1913. évi nagykereskedelmi árszinvonal. A mezőgazdasági cikkek ára most is nagyobb arányban esett az ipari cikkeknél s ha az ipari termékek indexét 100-zal tesszük egyenlővé, azt látjuk, hogy az agrártermékek indexe 66.1.

A megélhetési költségek indexe nagyon lassan követi a nagykereskedelmi indexet, (lakbér nélkül számitva) 110.6, azaz 10.6 százalékkal még mindig magasabb a békebeli szinvonalnál.

A termelést és üzletmenetet jellemző termelési, forgalmi, munkapiaci, valamint a fizetésképtelenségekre, váltóóvásokra és zálogfelvételekre vonatkozó adatok is általános depresszióra vallanak.

NAGY PANAMA NEWYORKBAN.

Newyork, aug. 22. A legujabb városi botrány, amelybe Jimmy Walker polgármester is bele van keverve, egyre nagyobb hullámokat ver. A dolog abból pattant ki, hogy Ewald birót Walker polgármester vallomása alapján felmentették az alól a vád alól, hogy állásokért vesztegetési pénzeket fogadott el. A newyorki városi tanács ülésén azt inditványozták a republikánusok, hogy a vizsgálatot Walker polgármesterre és a város több vezető tisztviselőjére terjesszék ki.

Walker polgármester kijelentette, hogy maga is helyesli a vizsgálat kiterjesztését, mert igy be fog bizonyosodni, hogy a vádak teljesen alaptalanok és azok terjesztik, akik a legközelebbi választások alkalmából olcsó kortesfogásokhoz nyulnak. A newyorki sajtó azt irja, hogy óriási botrány kipatanása várható.

—oOo—

ADATOK A „SZOVJET PARADICSOMBÓL".

Berlin, aug. 22. A szociáldemokrata Vorwerts közli Frobel és Rokiter, ruhrvidéki német bányászok adatait a szovjetoroszországi alkalmaztatásokról. A két munkás csábitó igéretet kapott és igen sulyos csalódással jöttek vissza. Igértek nekik 160 rubel munkabért, 6 órai munkaidőt, 5 nap után szabad napot, a nősöknek háromszobás, a nőtleneknek kétszobás tiszta lakást. — Egyetlen igéretet sem tartottak meg, sőt a munka és az ellátás is olyanok voltak, hogy sietve elhagyták Szovjetoroszországot. A munkások alig kaptak mást, mint 500 gramm kenyeret, a nők 300 grammot, ezenkivül nyers uborkát, paradicsomot, legfeljebb heringet és napraforgó-olajat. A bér 60—80 rubel tanult munkások számára. A kivándorolt német munkások közt nagy az elkeseredés.

—oOo—

BETHLEN INKÉRE UTAZOTT.

A Szent István-heti ünnepségek lezajlása után **Bethlen István** gróf miniszterelnök tegnap este újra visszautazott Inkére, ahol szabadsága hátralevő idejét tölti.

—oOo—

SIRÓ CSECSEMŐ AZ UCCÁN HAGYOTT GYERMEKKOCSIBAN.

Budapestről jelentik: A Baross ucca 77. számú ház előtt, a járókelőknek ma délelőtt feltünt, hogy a kapu előtt egy függönyös, csipkés gyermekkocsi áll, elhagyottan és a kocsiban egy hathéthónapos kisfiú sir. A járókelők körülnéztek és keresték az anyát, vagy a dajkát, de sehol sem találták. Végül rendőrt hivtak, hogy az állapitsa meg, hogyan került az elhagyott gyermekkocsi a ház elé. A rendőr csititani próbálta a síró gyermeket. Amikor a kocsiban a kis párnát megigazította, egy gombostűvel odatűzött levelet talált. A leragasztott — teljes cimzésü levél egy B. I. kezdőbetüs férfinek szólt, aki Budapesten lakik és valószinűleg a gyermek édesatyja lehet. Ezt azonban a főkapitányság, amelynek a rendőr jelentette az esetet, még nem tudta kideriteni, merta a cimzett nem tartózkodott a lakásán és még nem találták meg. A siránkozó kis gyermeket egyelőre a gyermekmenhelyre vitték és a rendőrség folytatja a nyomozást a csecsemő atyjának és anyjának a kikutatására.

Csepel kerékpárok
gyári lerakata Molnár müszerésznél, Nagytemplomnál. Kedvező heti és havi részletfizetésre. Garanciális müszerész javitó mühely.

Földrengés volt Balassagyarmat és Salgótarján környékén

Házakat rongált meg, kéményeket döntött le, de emberéletben nem tett kárt a földrengés.

Balassagyarmatról jelentik: Tegnap 6 óra 50 perckor erős morajjal kisért földrengést éreztek a városban. A földrengésnek akkora ereje volt, hogy igen sok házat megmozgatott, nagy csörömpöléssel leestek a konyhaedények és egyéb tárgyak a konyhákban és szobákban és mindenütt megálltak az ingaórák. A földrengés nagy ijedelmet keltett, de szerencsére pánikot nem okozott.

Gyors egymásutánban két földlökésben nyilvánult meg a földrengés, amely után az emberek kiszaladtak házaikból és még negyedórákon át nyugtalanul tárgyalták a szokatlan természetü jelenséget.

A szomszédos falvakból, különösen a Salgótarján felé eső községekből érkezett parasztok és árusok elmondták, hogy az ő falujokban is erősen érezhető volt a földrengés, sőt több helyen ledőlt a ház kéménye is.

*

A Földrengéstani Observatorium igazgatója, Kövesligethy Radó egyetemi tanár távollétében helyettese közölte a hivatalosan kiadott alábbi jelentést:

A budapesti földrengési obszervatorium készülékei ma reggel hat óra negyvenkilenc perckor közeli földrengést észleltek. A földmozgás Budapesten négy percig tartott. A müszer legnagyobb kilengése Balassagyarmat vagy Salgótarján környékén történt.

E jelentés kiegészitéséül a tanársegéd még közölte, hogy az intézet csak Balassagyarmatról és Salgótarjánról kapott jelentéseket a földrengésről. Az adatok szerint a földrengés 5 vagy 6 milliméter erősségü volt. Az intézet egészen részletes adatok beszerzése végett egyik tanársegédjét kiküldi azokra a vidékekre, amelyekről a nagyobb erősségü földrengést jelentették.

A földrengés iránya a jelentések szerint a balassagyarmat—salgótarjáni vonalra mutat és magában Salgótarjánban is érezhető volt. Ezt erősitette meg telefonkérdésre vitéz Borbás Ferenc, a salgótarjáni járás tb. főszolgabirája is. Salgótarjánban is érezteték a földrengést, amely azonban itt igen gyenge erejü volt, ugy hogy semmiféle kárt nem okozott. A járásból eddig érkezett jelentések szerint csak Baglyasalja községben érezték a nehány másodpercig tartó földlökést, kárt azonban itt sem okozott.

Szécsényből érkezett jelentés szerint ma reggel 6 óra 50 perckor ott is észlelték a földrengést, amelyet földalatti morajlás kisért. Egyes épületeken kisebb repedések keletkeztek, de emberéletben nem esett kár.

A földrengést Rétság nógrádmegyei községben és környékén is érezték. A rengést földalatti morajlás előzte meg. A rengés következtében a háztetők recsegése és ropogása az egész községben hallható volt, kár azonban nem esett.

A Budapesti Földrengési Obszervatórium ezuton kéri fel a közönséget, hogy ha valamit tudna még a mai földrengés részleteiről, ezeket a részleteket levélben közöljék vele (Földrengési Obszervatórium és Kozmografiai Intézet VIII., Muzeum körut 6—8. Telefon: József 304—57.).

Az intézet egyébként bárkinek kérdőiveket bocsát rendelkezésére, aki a földrengésről valamilyen részletet tud.

—

Nem alkalmi vétel

hanem állandóan **olcsón** árusitom a

Műselyem harisnyát saját gyártmány hibátlan P. **1.95**, hibás **1.50**

Bemberg selyem harisnyát kis hibával **2.50**

Férfi strapa soknit páronként **40 fillér.**

Prima selyem nadrág hibátlan P. **290.**

Cipő osztályban

állandóan vannak egyes párok leszállitott olcsó árakon.

Benyáts Emil áruháza

Debrecen.

Készül az uj lakbérleti szabályrendelet

Idejét multa a jelenlegi szabályrendelet, mely még 1885-ből való. — A budapesti uj szabály rendeletet veszik alapul.

Mint köztudomásu, Debrecen városának igen régi a lakbérleti szabályrendelete, még pedig 1885-ből való. A szabályrendelet átdolgozása már régen aktuális, indokoltá teszi ezt az a körülmény is, hogy a lakások felszabadulása előbb-utóbb meg fog történni, a felszabadítás nyomán teendő intézkedéseket pedig előre fixirozni kell és ezt a bekövetkező állapotot jóváhagyott uj szabályrendelettel kell várni.

Ma még mindég érvényben **az 1885-ből való szabályrendelet, a mely elavult a modern lakásépitési technikával természetesen nem számolhat, ennélfogva** nem is arra van szükség, hogy módositsák, vagy bővitsék, hanem egészen uj szabályrendelet elkészitésére gondol a város vezetősége. Szükségessé teszi ezt az is, hogy ma mások a viszonyok, mint 1885-ben volt. A mai nehéz gazdasági körülmények között a gyengébb védelme fokozottabb hatósági intézkedéseket igényel.

A lakás rendeletek is igen sok olyan rendelkezést tartalmaznak, amelyek gyakorlatban beváltak, a köztudatba átmentek, szóval a lakásbérleti jog a régihez képest ma már nagy terjedelmü. Ide kell kapcsolni a házmesterek, házfelügyelők szolgálati viszonyára vonatkozó rendelkezéseket is, amelyek elkészitésére kormányrendelet kötelezi a hatóságokat. Központi fütés, melegviz szolgáltatás, kapuzárás, lifthasználat, mind ezek olyan témákat, adnak, melyekre a szabályrendeletnek ki kell terjeszkednie.

Minthogy itt fontos jogi elvek tisztázásáról is szó van, dr Vásáry István polgármester jogászokból álló szerkesztő bizottságot alakitott. E bizottság tagjai a következők: — Dr Debreczeny Barna, Freund Jenő, Böszörményi Béla, Gábor Jenő, Hegedüs Jenő, Szücs Géza, Tervey Tamás és dr Kovács Béla ügyvédek. A városi tisztifőügyészséget dr Reke Gusztáv képviseli.

Ez a bizottság a Budapesten most készitett uj lakbérleti szabályrendelet tervezetét veszi alapul, amelyet most terjesztettek be a fővárosnál és most tárgyalják. **Ez a szabályrendelet összesen 66 paragrafust tartalmaz,** kiváló jogászi munka, melynek megszerkesztésében a fővárosi törvényhatósági bizottságnak legkiválóbb jogásztagjaiból alakult szerkesztőbizottság müködött közre.

A debreceni lakbérszabályrendeleti szerkesztő-bizottság Zöld József polgármester helyettes elnöklésével tegnap délben tartotta meg az első ülését, amelyen megállapitották a tárgyalás rendjét és az általános elveket.

—

Uj egyenruhát kap a honvédtisztikar

A folyamőrség egyenruhájához hasonló lesz az uj egyenruha. — A diszattila továbbra is érvényben marad.

A honvédség körében folyamatosan több jelentős változás történik. Az első nagyobb szabásu változás, hogy ujra visszaállitották a tényleges tiszteknél is a hadnagyi rangot és a most augusztus 18-án mint hadnagyok kerültek ki és vonulnak majd be csapattesteikhez. Az ujitásnak eredménye lesz, hogy erősen megnehezitik és megszigoritják az előléptetést és a tábornoki karban csak egészen kivételes esetben lesz előléptetés, illetőleg sokkal ritkábban, mint eddig.

Jelentős változás készül a honvédtisztikar ruházatában is. *Ebben az irányban már jóformán teljesen befejeződtek a tárgyalások és az uj egyenruha pár hónap mulva, de legkésőbb a jövő év elején használatba is kerül.*

Kiszivárgott hirek szerint az uj honvédtisztikari egyenruha a folyamőrség egyenruhájához lesz hasonló. Hasonlitani fog a civilöltönyökhöz is, amennyiben az eddig kényelmetlen magas nyak és fedett, csukott nyak megszünik és helyette kihajtós bluz lesz, s fehér keménygallér és nyakkendő egészíti ki a nyitott, kihajtós bluzt. A nyakkendő szine a csapatnemeket jelzi majd, mint eddig a paroli. A zöld a gyalogságé lesz, a kék szinü nyakkendő a huszárságé, fekete az orvosoké és igy tovább. A rangjelzés a karon lesz, mint a külföldön szokásos és mint a folyamőrségnél is használják.

A diszruha továbbra is az atilla marad jelenlegi formájában.

METEOR

MOZGÓSZINHÁZ

SOCSKA UTCA

METEORBAN szombaton: **Csak felnőtteknek! „Singapori titok". Ramon Movarro, Yoan Grawford** és **Anna May Wong** főszereplésével. **És „Ki a férjem?"** Vigjáték 7 felvonásban. **Aileen Pringle** és **Lew Cody**-val a főszerepben.

Előadások 7 és 9 órakor.

Magára rántotta a forró teát és halálra égette magát egy szepesi kisfiu

Megdöbbentő szerencsétlenség történt tegnap Szepesen. Bordás Józsefné kisfia borzalmas módon pusztult el: halálra égette a ráömlött forró tea.

Bordás Józsefné tegnap déltájban egy edényben kb. egy liter tea vizet tett fel a tüzhelyre forralni. Már forrt a viz, mikor az asszony egy pillanatra kiment a konyhából. A másféléves kisfiu ezalatt közel ment a tüzhelyhez, megragadta az edény szélét és belekukucskált. *Ebben a pillanatban az edény félrebillent és a forró teaviz ráömlött a gyermekre. Az sikoltozva rohant ki az udvarra. Anyja rémülten rohant a segitségére, de hirtelenében bizony orvost sem tudtak előkeriteni.*

A szerencsétlenül járt gyermeket beszálitották a debreceni klinikára, ahol azonban a leggondosabb ápolás sem tudta megmenteni az életnek. Tegnapra nagy kinok között meghalt. Az esetet jelentették a debreceni ügyészségségnek, amely a vizsgálóbiróságon keresztül elrendelteti a holttest felboncolását és elrendelik a vizsgálatot azirányban, hogy a gyermek haláláért kit terhel felelősség?

X A „Katonadolog" cimü regény ismét kapható. Lapunk olvasói egy pengős kedvezményes áron vásárolhatják meg kiadóhivatalunkban, József kir. herceg-utca 1. szám.

BOLETTA-ALAPON NEM JÓ MULATNI.

A bolettával sok baj volt, amig a nép hozzászokott. De ma már annyira hozzászokott, hogy most már tolvaja is akadt a bolettának, sőt ami a legkülönösebb vevője is.

Makón, az ottani állatvásár után Kiss István betért egy korcsmába. Rövid **mulatozás után** innen bonyadalmas módon az uccára került, miközben zsebéből valahogy kiesett a pénztárcája, negyven pengő készpénzzel és 56 pengő 70 fillér értékü bolettával.

Kiss István feljelentésére a rendőrség hamarosan előkerítette a pénztárcát, de tartalma már eltünt. Nemsokára **azonban** az is kiderült, hogy **hova tünt el. Sárkány János** makói lakos „találta meg" a tárca tartalmát. A **bolettákat eladta** s a kapott pénzzel görbe kis murit csapott. Még az elején tartott a görbe murinak, **mikor** a rendőrség lefülelte és a bolettákat n nyilvánvalóan rosszhiszemü vevőtől visszavette. Az érdekes boletta-ügyben az eljárás folyik.

HÖLGYEIM, VIGYÁZAT!

Nem divatos már a lesülés.

Óriási forradalmi ujitás állott be ezen a nyáron a női szépségkultusz terén. Az ujitást egyelőre az angol nők vezették be, de valószinüleg hamarosan el fognak terjedni mindenütt, amint már ezek a divatok terjednek. Röviden arról van szó, hogy nem divatos többé a lesülés. Ha egy fiatal angol nő szép és kivánatos akar lenni, akkor nem megyen a napra. Vagy ha megy is, nagyon vigyáz, hogy a nap sugarai le ne csökkentsék bőrének fehérségét. Éveken át valóságos lesülési kultusz uralkodott mindenütt : a fiatal lányok és asszonyok versenyeztek, hogy nyár végére melyikük lessz barnább, sőt feketébb. Az idén már az előkelő angol hölgyek „közönségesnek" nevezik azokat a nőket, akik lesültek. Ime, megint letünt egy egészséges és praktikus női divat. A bubifrizura és a rövid ruha után eltünik a napbarnitott arc is. Hosszu haj, sleppes ruha, sápadt arc: ez megint a divat, ugy, mint nagyon sok évvel ezelőtt.

ötszáz pengő előleggel

állami és városi alkalmazottak uj házat vehetnek 25 éves adómentességgel, 350 négyszögöl telekkel, — Kassai-ut és Mélyfurás között. — Hátralékot lekötött lakbérrel törleszthetik. Értekezni tulajdonosnál, Vár-utca 10.

Toldy Zoltán volt törvényszéki birót és két fővárosi ügyvédet megvesztegetés büntettével vádol az ügyészség

Budapest, aug. 22. Esztendők multak el azóta, hogy Nagy István volt törvényszéki biró ismeretes megvesztegetési ügye kipattant. — Már akkor, amikor Nagy István ügyében folyt a nyomozás és vizsgálat, különböző hiresztelések terjedtek el arról, hogy egy másik, ugyancsak kényszeregyezségi ügyeket tárgyaló biró, **Toldy** Zoltán törvényszéki biró is szabálytalanságokat követett el hivatali müködése során. Nemsokkal később előzetes letartóztatásba is került Toldy Zoltán, akit azonban már néhány nap mulva szabadlábra helyeztek.

Évek óta semmi sem hallatszott erről az ügyről. A királyi ügyészség azonban nem szüntette be a nyomozást, hanem tovább folytatta, mig vÁgül is Auer György dr királyi ügyész annyi adatot gyüjtött össze, hogy ezek alapján vádiratot is szerkeszthetett Toldy Zoltán volt törvényszéki biró ellen.

Toldy Zoltánon kivül még két ügyvéd és egy becsüs ellen is meg indult az eljárás — és a királyi ügyészség most ellenük is kibocsátotta vádiratát, továbbá Gecső Lajos dr ügyvédet, Berger István dr ügyvédet és Borokay Aladár birósági becsüst folytatólagosan el követett megvesztegetés büntettével vádolja meg.

A vád szerint az Erzsébet Kőszénbánya Társaság csődügyében történtek a sulyos visszaélések. Toldy Zoltán, mint csődbiztos bár nem szegte meg hivatali kötelességét, többizben jutalmakat fogadott el.

A megvesztegetés főszereplője Gecső Lajos dr ügyvéd, a Kőszénbánya Részvénytársaság egyik tömeggondnoka, mig Berger István dr, a másik tömeggondnok és Borokay becsüs inkább járulékos szerepet játszottak.

A bünvádi eljárás eredetileg Matatovszky Pál dr ügyvéd, a csődválasztmány elnöke ellen is megindult, a királyi ügyészség azonban most megszüntette ellene az eljárást, mert ellene semmiféle adat sem merült fel.

Toldy Zoltán ellen a büntetőtörvény 468. szakasza alapján emelte a megvesztegetés vádját az ügyészség. E szakasz ugyanis kimondja, hogy a biró akkor is büntetendő öt évig teljedhető fegyházzal, ha bár hivatali kötelességét nem szegi meg, de jutalmat követel vagy elfogad annak teljesitéséért.

—

Jelvényt kapnak a hadirokkantak

Rövidesen kiosztásra kerül.

Többszöri elhalasztás után most végre rövidesen kiosztják a rokkantjelvényeket. A jelvény kiosztásának késedelmezését az okozta, hogy több miniszterium hatáskörébe tartozik a jelvénykérdés és ugynevezett tárcaközi megállapodást kellett kötni. A belügyi és honvédelmi miniszterium már hozzájárulását adta a jelvény-ügy mkénti rednezéséhez. A jelvény céljául azt jelölték meg, hogy előmozditsák a hadirokkantak társadalmi megbecsülését és tiszteletét. A háboruban való részvétel, a testi épség föláldozása nyert kitüntetést általa.

A hadirokkantjelvény számozva lesz, mint a vitézi jelvény.

A népjóléti miniszterumban kartotékot létestenek és minden rokkant kartotéklapjának ugyanaz lesz a száma, mint amilyen számot visel a rokkantjelvénye. A kartotéklap a hadirokkant személyi adatait is tartalmazni fogja. A budapesti villamostársaságtól a népjóléti miniszterium határozott igéretet kapott, hogy minden különösebb eljárás nélkül 12 filléres egységes jeggyel utazhatnak a budapesti villamos vonalain a jelvénnyel ellátott hadirokkatak. Remélhetőleg a példa a vidéken is követésre talál.

A vonalakon nem kell majd külön kérni, mint eddig, az utazási kedvezményt. Ezt is a jelvény alapján adják ki, de — sajnos — egyelőre nem bővitik ki a kedvezményt.

Ünnepélyes keretek között, a helyi hatóságok részvételével fogják kiosztani a rokkant jelvényt a HONSz helyi csoportjainak közbenjöttével. Az előkészitő munkálatok már annyira előrehaladtak, hogy a jelvények nehány héten belül kiosztásra kerülnek. A jelvényt tulajdonosának halála után nem kell visszaadi, de a jelvény nem lesz örökölhető s igy az utódok által nem viselhető.

A jelvényt dijtalanul kapják a hadirokkantak. Fényképes igazolvány is lesz mellette. Az igazolványnak a száma egyezni fog a jelvény számával. A rokkantjelvény ovális alaku, nagysága három és fél centiméter. Kivül aranyozott. Rajta lesz a szent korona és két keresztbe fektetett kard. Ezeket nikkelezett babérkoszoru veszi körül. A szent koronán ez a szám áll : 1914. Eredetileg a jelvényre ezt a felirást szánták : Pro patria (a hazáért. Ez megváltozott és a felirás ez lesz : „Laeso militi" (a sérült katonának). A Hadirokkantak Országos Szövetsége akciót indit, hogy a rokkantjelvénnyel a meglevőkö kivül egyéb kedvezmények is megillessék a hadirokkantakat.

NEM KELL MÁR A ZONGORA.

Németországban a brauschweigi Deutsche Pianoverke világhirü zongoragyár csődjével kapcsolatban szóba került e németn zongoragyártás dekadenciája. A német zongoraipart nem annyira a háború utáni tőkehiány, hanem sokkal inkább a divatos uj hangszerek térhóditása és nem utolsó sorban a gramofon és a rádió tette tönkre. Nem szólva arról, hogy a lakások kisebbek lettek és nagyrészükben el sem fér egy zongora. Maga a zongora oktatás is kezd kimenni a divatból. A német zongoraipar a háború előtt évente 140.000 zongorát állitott elő. Ez a szám 1928-ban hetvenezerre csökkent. A Deutsche Pianowerke már felszámolt, de már szó van arról, hogy a lipcsei hatalmas zongoragyárak is más árucikkek termelésére térnek át. — A zongora, amel ya kontinensen ugyanolyan szimbóluma volt a családi életnek, mint Angliában a kandalló, néhány év alatt teljesen ki fog menni a divatból. A fiatal leányok, akik valamikor zongora előtt ábrándoztak és mutatták be az ügyességüket, ma mással foglalkoznak. A zongora már nem kötelező kelléke sem a jólétnek sem a jólneveltségnek. A zongora halálával kivész az utolsó kapcsok egyike, melyek minket a XIX. század polgári világába kötnek.

Csak egy mosolyt

ÜGYVÉDNÉL.

— És tudna alibit igazolni ?

— Vigan. Van négy tanum. Kettő kész megesküdni, hogy egész éjjel otthon aludtam, másik kettő pedig arra, hogy egész éjjel együtt kártyáztunk.

—

TÖRLESZTÉS.

Hitelező : De kérem, legalább törleszteni tessék.

Fogorvos : Jól van barátom, jöjjön el minden reggel s én kihuzom egy-egy fogát.

Goldberger Adolf özvegye

értesiti üzletfeleit és ismerőseit, hogy

önálló fa- és szénüzletet nyitott

Hid-u. 16. sz. alatt, (Angol-Magyar Szállitmányozási telepén) Ajánl elsőrendü tüzifát, prima, porosz-szenet legolcsóbb árakon bármely mennyiségben, házhoz szállitva. — Telefon 13-96.

HOTEL AUGUSZT
Abbazia.

Központi fekvés. Kurpark. Strandfürdő. Hajóállomás tőszomszédságában. oo Magyar konyha, magyar vendéglős.

Csepel, Atlasz, Opel

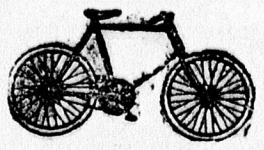

készpénzért — részletre legolcsóbban

Soltész L. Hatvan ucca 1. II. udvar 25 sz. Telefon 12-59.

200 év óta fennálló ischiás, rheuma, női bajoknál stb. nagyhatásu gyógyfürdő,

a Konyári Sóstó

és a Strandfürdő is megnyilt.

Modern szobák, villanyvilágitás, állandó jó cigányzenekar. — Kitünő vendéglő. — Napi teljes penzió 5.— pengőtől. — Kivánatra prospektus. — Iszap pakolás.

Veekend jegyek. — Kitünő vasuti közlekedés.

Ujra kiujultak Romániában az antiszemita zavargások

A román belügyminiszter szerint az antiszemitizmust a liberális párt táplálja.

Bukarest, aug. 22. Az antiszemita kilengések rövid szünet után ismét kiujultak. Tegnap a vasgárda Tekerghiolban megkezdte a zavargásokat. Az óromániai Balti megyében Sangeri-Noui községben mintegy 12 kuzista diák behatolt egy Rothenstein nevü kereskedő lakásába. Az antiszemita diákok a kereskedő feleségét és három leányát vasdorongokkal félholtra verték, Rothensteint három lövéssel megsebesitették. Rothensteint haldokolva szállitották a kórházba. A csendőrök a merénylet miatt letartóztattak egy Tirusa és egy Chitroga nevü diákot. A többiek elmenekültek.

A constanzai fürdőben történt antiszemita incidens ügyében a rendőrség letartóztatott egy Diaconescu és egy Pusmuteanu nevü diákot, valamint egy Christian nevü vasgárdistát.

Bukarest, aug. 22. Aros professzor a belügyminiszternél történt kihallgatása után az ujságirók előtt kijelentette, hogy a belügyminiszter helyesnek tartja a diákokkal való szoros kapcsolatot. Hivatkozott arra, hogy ezt a jóviszonyt a diáksággal azért tartotta fenn, hogy kivonja őket az antiszemita mozgalmakból és közvetlen befolyása alá helyezze őket. Azért vette magához Taslauanut, a diákvezért, hogy minden ténykedésével tisztában lehessen. A belügyminiszter még kijelentette, hogy *az antiszemitizmust a liberális párt táplálja*. Ugyancsak e párt hivei jutatták mandátumhoz Cuza professzort, a romániai Horogkeresztesek elnökét, kinek a parlamentbe való bevonulás után az egész országban felujultak az antiszemita mozgalmak.

—

Amerikába szökött egy sikkasztó mérnök

Jó tettért jót ne várj.

Budapestről jelentik: A budapesti büntetőtörvényszék vizsgálóbirója tegnap délután egy ötvenezer pengős sikkasztás és csalás ügyében **elfogató parancsot adott ki Szalay István devecseri születésü, budapesti mérnök ellen. Szalay** a debreceni Műkögyár kárára harmincnyolcezer pengős sikkasztást követett el. **Lovas Géza** budapesti mérnököt pedig tizenkétezer pengővel károsította meg, ezenkivül **Czirner** ékszernagykereskedőnél pedig hétszáz pengő értékü ékszert vett hitelbe és azután eltünt.

Lovast telekspekulációval kapcsolatban károsította meg, amennyiben egy olyan telket adott el neki, amelyek teekkönyvileg nem voltak az ő nevén. Az elfogató parancs közli **Szalay** pontos személyleirását is.

Eszerint a sikkasztó mérnök 152 cm magas, karcsu, hátrafésült barna hajat visel, sas orra van, fülei elállók, idegesen, gyorsan és hangosan beszél. Szalaynak az utóbbi időben három lakása is volt Budapesten: a Pauler uccában, majd az Andrássy úton és végül a Személynök uccában.

Az elfogató parancs adatai szerint **Szalay** a French Line hajósvállalat Baross-téri irodájában Amerikába szóló hajójegyet váltott, amelynek a száma 12353. Megállapitották, hogy Szalay Le Havreból el is indult New-York felé. A kabinja számát is tudják 1248. számú.

Szalay István néhány évvel ezelőtt igen jó viszonyok között élő mozaikgyáros volt Budapesten. Tönkrement, kényszeregyezségi eljárás folytán egyezett ki nagyszámú hitelezőivel. Akkoriban nem indult ellene eljárás. A kényszeregyezségi kvótát azonban nem tudta megfizetni és csődbe került.

Üzleti összeköttetései révén került közelebbi ismeretségbe **Székelyhidasi Sebestyén Lajossal,** a Műkögyár igazgatójával, aki megsajnálta a tönkrement törekvő Szalayt és a gyár budapesti bizományi raktárának vezetésével bizta meg. **Szalay** visszaélt a beléje helyezett bizalommal, **az átadott árúk értékével nem számolt el** Amikor felelősségre vonták, kijelentette, hogy az elsikkasztott összeget meg fogja fizetni és fedezetül bankkal nyújtott biztosítékot a gyárnak. Kiderült, hogy ez a biztosíték semmit sem ér és ekkor sikkasztás miatt feljelentették.

Amikor Szalay csődbekerült, gyárának csődtömegét a Műkögyár vásárolta meg. A gépeket azonban egyelőre a telepen hagyták. Szalay a gépeket eladta és az értéküket elsikkasztotta. Amikor emiatt is felelősségre vonták, azzal védekezett, hogy a gépeket Lepsénybe bérbeadta. Hamarosan kiderült hogy ez sem igaz. Ekkor újabb feljelentést adtak be ellene. Ezekben az ügyekben a budapesti büntetőtörvényszéken e hónap 26-ára már ki is van tűzve a főtárgyalás. Ugylátszik, hogy ez elől szökött meg. Szalay Istvánnak egyik lakása az Andrássy úton, az Andrássy-penzióban volt. Öt hétig lakott ott a feleségével és a múlt hónap 26-án távozott el onnan. Azóta sem a detektivek, sem más nem kereste őt, csak — ő sajátmagát. Elköltözése után ugyanis telefonon felhivta a penzió tulajdonosát, özv. **Somogyi Andornét,** megkérdezte tőle, hogy kereste-e őt valaki? Szalay eltávozása előtt azt mondotta a penzió tulajdonosnőjének, hogy külföldre útazik és igy Somogyinét nagyon meglepte, hogy Budapesten hivja fel őt telefonon. Amikor özv. Somogyiné megnyugtatta, hogy senki sem kereste, megkérdezte a férfitől, hogy hol lakik jelenleg, ha esetleg mégis keresnék, megmondhassa a cimét?

Szalay azonban nem volt hajlandó megmondani a cimét és azt mondotta, hogy csak átútazóban van Pesten és hosszabb külföldi útra megy.

A penzióban keveset tudnak Szalay Istvánról. Egy ingatlanügynök járogatott hozzá, az tárgyalt vele állitólag egy ingatlanának az eladásáról és úgy tudják, hogy 26.000 pengőt már fel is vett az ingatlanügynöktől.

A Személynök uccai lakásában arról beszélt, hogy Debrecenben gyára van, másutt pedig telkei vannak. Ezeket adogatja el most és azután Párizsban fog letelepedni. A gyár és telekeladások természetesen mind szélhámosságot jelentettek és a házasságkötés ideje alatt más gondja sem volt, mint hogy ezeket a csalásokat sikeresen lebonyolithassa.

Dobrudzsában nagyarányu kémkedést lepleztek le

Bukarest, aug. 22. Cetatea Alba megye Bugar nevü község felett tegnap egy szovjet repülőgép jelent meg mintegy 400 méter magasságban, amely jóideig keringett a környék felett, majd röpcédulákat szórt le. Szigoru vizsgálatot inditottak azirányban, hogy mi módon került a gép román területre.

Bukarest, aug. 22. Az állambiztonsági hatóságok nagyszabásu kémszervezet nyomára akadtak, amelynek szálai kiterjednek egész Dobrudzsára. A kémkedés főfészke Constanza volt. Tegnap letartóztattak egy Verbanoff nevü bolgár származásu ügyvédet, akiről megállapitották, hogy állandó összeköttetésben állott a GPU berlini központjával és hivatalos megbizottja volt a szovjetnek. Az ügyvéd és a berlini központ közt egy titokzatos diák tartotta fenn az összeköttetést, akinek kilétét mind eddig nem sikerült megállapitani. Ez a diák gyakran megfordult Bukarestben és az ország többi városaiban is.

Tegnap délután házkutatást tartottak Kolif bolgár politikusnál, akinél több kompromittáló iratot találtak. Ugyanekkor megállapitották, hogy a kémszervezet főirányitója egy diák kisasszony volt, aki jelenleg Berlinben tartózkodik.

Bukarest, aug. 22. A pénzügyminiszterium a sziguranca átirata alapján táviratilag kitiltotta az ország következő lapokat: La Défensée, Ami du Peuple, Humanite, Rote Hilfe és Rote Fahne.

Bukarest, aug. 22. *A Dobrudzsában leleplezett kommunista kémkedések ügyében a nyomozás az egész országban a legerélyesebben folyik. Az eddigi vizsgálat megállapitotta, hogy a bolgár kémek nemcsak Szovjetoroszországban kémkedtek, hanem a bolgárok érdekében is nagyfontosságu munkát fejtetxtek ki. Ma délben letartóztattak négy bolgár diákot és egy berlini diákleányt, akiknek neveit a hatóságok eddig nem közölték.* A letartóztatásokat a hatóságok Dobrudzsa különböző városaiban hajtották végre.

ISMÉT LEÁNYGYERMEKE SZÜLETETT A YORKI HERCEGI PÁRNAK.

London, aug. 22. Csütörtökön este 9 órakor a yorki herceg skótországi Glamisben levő kastélyában megtörtént az a nagy családi esemény, amely elé egész Angliában oly feszült érdeklődéssel tekintettek. A yorki hercegné egészséges leánygyermeknek adott életet. Anya és gyermeke jól érzik magukat. Udvari körökben jobban szerették volna, ha az ujszülött fiu, mert a trónöröklés rendje előnyösebben alakult volna. Igy fiugyermek születéséig a yorki hercegi pár idősebb leánya, a négy éves kis hercegnő marad a trónörökösnő, miután a walesi herceg valószinüleg nem foglalja el majd az angol trónt. Az angol trónöröklési törvény ugyanis nem teszi lehetővé, hogy nőtlen ember legyen Anglia királya, már pedig egész Angliában bizonyosra veszik, hogy a walesi herceg nem nősül meg.

Egyszerü szerkezete a vonzóereje

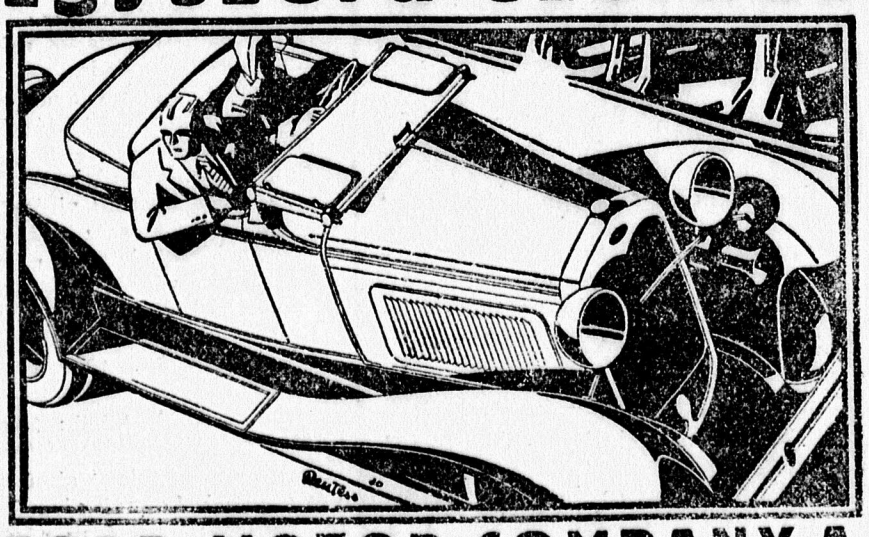

„Minden, ami felesleges, kiküszöbölendő!" mindig ez volt Ford elve. Minőség, szépség és olcsó ár tették az uj Ford kocsit annyira közkedveltté.

Kérjen ajánlatot és a kocsi dijmentes bemutatását a legközelebbi autorizált Ford képviselőtől.

Ford

Vevőkiszolgálás (service) mindenütt!

FORD MOTOR COMPANY A.-G. / BERLIN-WESTHAFEN

Hogy vélekednek rólunk

NAGY SIKERREL ZÁRULT AZ IDEI NYÁRI EGYETEM. A KÜLFÖLDIEK A LEGNAGYOBB MEGELÉGEDÉSSEL EMLÉKEZNEK MEG AZ ITT TÖLTÖTT NAPOKRÓL.

Az idén negyedik kurzusát tartota a debreceni Nyári Egyetem, melyet az Egyetem két agilis professzora hívott életre ezelőtt három évvel. A kezdet kezdetén igen sokszor hallottuk azokat a jóslásokat, mely jóslások ennek a fiatal, egészséges intézménynek akarták nyakát szegni. A legtöbben odanyilatkoztak, hogy Debrecen nem birja meg a külföld nagy világvárosainak luxusát abban, hogy nyári egyetemi kurzusokat tart első sorban külföldiek számára. — Ki jön Debrecenbe?, mondták akárhányszor. Mit adhat, mit mutathat Debrecen a külföldieknek? És pont Debrecen legyen az első az effélében Magyarországon? — kérdezték lekicsinylő szóval... És még számtalan kérdés, jóslás, hozzá nem értő megjegyzés kísérte ezt a megmozdulást,

s ma csodák csodájára mégis fennáll, sőt ma már multja van ennek a fiatal intézménynek, melynek népszerűsége évről évre nő, híre gyarapszik, neve, dicsősége egyre szélesebb körben lesz ismert az egész kontinensen.

Ma már a kicsinyeskedők és huzódozók is kénytelenek elismerni, hogy az a kezdet, mit Milleker Rezső és Hankiss János professzorok elindítottak úgy az egyetemre, mint a városra meghozta a kívánt eredményt. A kezdeten tul vagyunk és most már a városon és az illetékes faktorokon mu'ik, hogy ezt az értékes intézményét Debrecennek ne csak megmentsék, de fejlesszék, emeljék és elsősorban segítség célja tökéletesebb elérésében.

Mindig az idegenforgalommal vagyunk megakadva. Mindig erről írnak, erről beszélnek mint olyan tényéről az életnek, me'y hivatva van arra, hogy egy-egy város, vidék, vagy ország hírét, nevét szélesebb körben tegye ismertebbé, kedvezőbbé az egész világ előtt.

Erre pedig legalkalmasabb a Nyári Egyetem, melyen a kontinens fiatal diákjai, a jövő professzorai, orvosai, tudósai, vezető férfiai, leányai anyagot gyüjthetnek, bizalmat és el nem muló emlékeket szerezhetnek a jövő számára.

Ezek a fiatal, külföldi egyetemi hallgatók, diákok elviszik becsületes, igaz hírünket, nevünket, megismerik művészetünket, kulturánkat, irodalmunkat, tudományunkat, megszeretik kenyerünket, megbecsülik munkánkat és a maga őszinte értékében tapasztalják ki Debrecen város jelentőségét a népek és a magyar nemzet életének szempontjából. Hogy mit je'ent ez, azt nem kell bővebben magyarázni azoknak, kik hivatottak felfigyelni ennek a nagyjelentőségü dolognak az értékére.

Az elmult évben O'aszországtól Esztországig mindenütt olvashattuk a Nyári Egyetem hallgatóinak lelkes cikkeit Debrecenről és Magyarországról. Több mint negyven cikk jelent meg a különböző európai napilapokban és a nápolyi rádióban is ismertette egy volt hallgató Debrecent egy kü'ön előadásban.

A fentiek megállapitása azért aktuális most, mert ezen a héten zárult az idei Nyári Egyetem, mely néhány héten keresztül hajlékot nyitott tudománynak és művészetnek és keblére fogadta a külföldről és megszá'lott magyar területről jött hallgatóit.

Az idei Nyári Egyetem igazgatója dr Milleker Rezső volt. Ugy tudományos, mint társadalmi tevékenységéről ismeri Debrecen közönsége, de most már ismerik az itt járt külföldiek is, akik nemcsak a Nyári Egyetem vezetőiét, szellemi irányitóját 'átták és ismertél meg személyében, hanem azt az embert is, aki első tekintetre, első megérzésre barátul fogadja azt, kit becsületes szándék hozott a mi most még csonka, szomorú, küzködő, de meleg szívű földünkre. Hogy milyen őszinte szeretettel, sőt rajongással vették körül hallgatói, azt látni ke'ett volna mindenkinek. Maga az intézmény is garancia arra, hogy jövője biztositva van a debreceni Nyári Egyetemnek, de a Milleker professzor személye pedig biztosíték arra, hogy akik egyszer itt voltak, azok ismét eljönnek a debreceni falak közé, ahol uj barátokra tettek szert.

A lapok beszámoltak arról, hogy mi minden igénynek megfelelőleg állította össze Mi'leker professzor az idei Nyári Egyetem órarendjét. Változatos, tanulságos s ami a fő, Debrecen és az egyetemes magyar szempont mindenkori szem előtt tartása volt a főcél. A tudományos előadások mellett hangversenyek, kirándulások, barátságos összejövetelek, mely alkalmakkor mindig ott volt maga az igazgató is, hogy jelenésével is kedvet, hangu'atot adjon minden megmozdulásnak.

Lehetetlen meghatottság nélkül nem emlékezni a hét elején lezajlott bucsu lakomára, melyen résztvettek a külföldi hal'gatók és meleg, bensőséges bucsut vettek Milleker professzor személyében a várostól, Nyári Egyetemtől. Könnyesen, meghatottan bucsuztak a viszontlátás reményében.

A felköszöntőkben egyöntetüleg hangsulyozták, hogy mennyire megszerették városunkat, vendégbarátságát, pazarló magyarjainkat.

Mint érdekességet hozzuk itt egynéhány külföldi hallgatónak nyi'atkozatát, mit a bucsu pillanatában vetettek papírra, hogy üzenetül hagyják a debreceni közönségnek, a magyarságnak, melyet néhány rövid hét alatt olyan nagyon megszerettek.

Sorba vesszük ezt a néhány nyilatkozatot, ugy, ahogy adták.

Damm Sztaniszláv. Fiatal, fajának jellegzetes vonásaival. Egyetemi ha'gató. Jó kedvü nagy gyerek, aki szíve fölött büszkén viseli a lengyel cserkészek Mária Terézia rendjelnek nézhető szép jelvényét. Pár hét alatt sokat tanult magyarul. De beszéljen helyette az frása :

Kochani Węgrzy !

W czasie probytu w Debreczy nie w Waszem codziennem obejscin sig zuaiaztem pokwie rodzenie naszej, t. j. Węgiersko — Polskiej trwatej i nie zgastej przyjazni.

Ko'omyja, Polska
Damm Stanislaw.

Kedves Magyarok !

Debreceni tartózkodásom alatt a magyarokkal való szoros érintkezés alatt meggyőződtem a kitörölhetetlen magyar-lengyel barátságról.

Durch meinen Bruder, der vor 2 Jahren war, bin ich veranlasst worden, viel Schönes von Debrecen und den Ferienkursen zu erwarten. Meine Erwartungen sind noch übertroffen worden.

Eberhard Druschky
Glauschau Deutschland.

Bátyámtól, ki két év előtt itt volt, sok szépet hallottam Magyarországról és sokat vártam a Nyári Egyetemtől. Az itt tapasztaltak felülmulták várakozásomat.

10 év előtt, 1920-ban mint 12 és 14 éves gyerekek láttuk meg Debrecent : József Reiter mostan műegyetemi hallgató a lembergi politechnikán és Reiter Zsófia most dr philosophiae a krakói Jagiel'ó egyetemről. 10 év óta egy percig se kétkedtünk abban, hogy még valaha viszontlátjuk szép Magyarországot, melyben legkedvesebb gyermekéveinket töltöttük Debrecen szép városában. Az 1930. évi Nyári Egyetem megvalósította régi álmainkat és Krakót, Lemberget 3 teljes hétre otthagyván, elfelejthetetlen napokat éltünk át magyra városban, magyarok közt. Kitünően éreztük itt magunkat annál inkább, hogy még mindig (10 év óta !) jól beszélünk magyaru' és most már biztosan sohase felejtjük el e nyelvet.

Reiter Zsófia dr
filosofiae
Kraków (Krakó).

Reiter József
műegyetemi hallgató
Lwów (Lemberg).

Gern gekommen, gastfreundlich auf. genommen u. schwer getrennt ! Der allzu kurze Aufenthalt hat mir Achtung vor ungarischer Vaterlandsliebe, Kultur u. Energie aufs Neue aufgezwungen. Diese meine Eindrücke weiterzugeben wird mir — zwar a's geringer Entgelt — selbstverständliche Pflicht sein.

Ernst Deppe jur.
Westfalen.

Szívesen jöttem, vendégszeretettel fogadtak, nehezen bucsuztam. A sajnos, tulrövid tartózkodás kényszeritően meggyőzött ujból a magyar hazaszeretet, kultura és energia hatalmasságáról. A kötelességérzet, hogy ezt hirdessem, csak szerény viszonzás lesz.

. . . am liebsten bliebe ich hier !

Heinz Viehweg
Lobau Sa Deutschland.

Legjobban itt szeretnék maradni.

Szabó Dezső magyar maradt

Csak zilált anyagi helyzete juttatta eszébe a nemzet tagadás gondolatát. — Beszélgetés Szabó Irénnel, az iró nővérével, aki szintén irodalommal is foglalkozik.

Szerdán egy ivet hordozott falunkban a harangozó. Szokott, bajusz alóli mosolygással nyujtotta át nekem is. Megnéztem. A gyürött papiros valami irodalmi estélyt hirdetett az egyik iskolában, melyet ötven fillér belépő dij fejében lehetett végighallgatni. Nem annyira az iv lepett meg, hiszen majdnem minden héten hoznak effélét, hanem inkább az a pár sor, mely az iv hátuljára volt irva : *Az előadást Szabó Irén tartja, a meg nem értett Szabó Dezső nővére.* Elmentem. Az iskolateremben nehány petroleumlámpa álmosan hunyorgatott. Köröskörül nagy csend s az asztalnál ült valaki : Szabó Irén. Ugyanaz a göndörödő haj, ugyanaz a flegmatikus ajak, ugyanazok a távolbanéző szemek, mint Szabó Dezsőnél. Bemutatkoztam. Panaszkodott, hogy az ivet többen aláirták, be is fizettek, még sem jöttek el, holott ez számára borzasztó lelki arculcsapás. Végre is hatan halllgattuk végig előadását. Szomoru, lágy hangon nehány költeményt és novellát olvasott fel.

Előadása után kérdezősködtem élete, sorsa, tervei, majd bátyja, Szabó Dezső felől. Kérdéseim nem érték váratlanul, sokszor kellett már családjáról beszélnie. Felemelte szomoru tekintetét s lassan-lassan hullottak alá lelkéből a halk szavak. Minden szó egy-egy sóhajtás, panaszos piano kiáltás a közömbös embervilág felé : „Segitség !"

Elmondta, hogy Szabó Irénnek hivják, atyjának tizennegyedik gyermeke s Szabó Dezsőnek édes testvére. Csekély nyugdijából tengeti életét. A somogymegyei Látrány községben lakik melegszivü lelkésznél. Költeményeket, novellákat ir. Minden költeménye hiven tükrözi vissza a sorsüldözött Szabó család nagy magyar bánatát, a halottsiratást, de egyszersmind a nagy feltámadásba vetett reménység mennyei sugarait is. Gyászol, de mostani gyászát ugy tekinti, mint eljövendő hallhatatlanság zálogát. Rég porladó Csokonaiak és Petőfiek bolyongó lelke üzi, hajtja kis csonkaországunkon keresztül-kasul. Bele akar olvadni a lassan közelgő uj világ milliárd atomjaiba. Körülbelül háromszáz helyen tartott már előadást. Somogyban és Baranyában nagy szeretettel fogadták, de a Tiszántulon rideg szivekre talált, nem értették meg.

Kérdeztem aztán, hogy mennyiben fedi a valóságot az a hir, hogy bátyja, Szabó Dezső nemzetet és szivet cserélve román iró akar lenni ?

— Ennek a hirnek semmi komolyabb alapja nincs — felelte ő. — *Dezső nem tagadja meg nemzetét, nem hazudtolja meg önmagát, ő magyar, szebb magyar jövő elszánt hacosa s erről a küzdőtérről leálllni gyávaságnak tartaná.*

Mivel magyarázza hát meg a Szabó Dezső hütlenségéről szóló hireket, van-e valami alapja ?

— *Dezsőben a szegénység, a meg nem értés, a nyomor szülte az átértés gondolatát, de csak min hirtelen tovatünő villámot, melynek fényénél, azt hitte, hogy meglátja őt a magyar s eloszlik a félreértés sötét köde. Azt gondolta, hogy az elvesztés lehetősége fogja a nemzetet eszméltetni az ő értékére s a megértés szerető karokkal fogja visszatartani.*

De csalódott. Az emberek nehány napi szenzációs tárgyalás után el is bucsuztatták, el is temették őt és csalódva, továbbra is meg nem értve... maradt.

Most rózsadombi szegényes szobájában vár és remél. A pesti ifjuság által felajánlott segélyt ridegen utasitotta vissza. Nem akar kegyelemkenyéren élni sem. Nővérével sem tart fenn semmiféle bensőbb összeköttetést. Néha már az öngyilkosság gondolatával foglalkozik. Élete a magyar zseni nyomorusága, utja a magyar irók kálváriája.

Az interviu befejezéséül nehány költeményét kértem el :

Lelkemben...

Lelkemben bús mesék zajongnak.
Emlékezés elmúlt időkről,
Szivemben lázas vágyak égnek,
Halk sejtése távol ködének,
Óh ! Mindhiába !
Rab madár vagyok !
Lelkemben hervadt virágok nyilnak,
Letiport álmok száz virága,
Szivem kihalt, letarolt mezője
Csak egyre vágyik epedőleg.
Óh ! Mindhiába !
Rab madár vagyok.
Látrány. 1929. I. 10.

Szabó Irén.

Közli : Nyakas L.

X A „Katonadolog" című regény ismét kapható. Lapunk olvasói egy pengős kedvezményes áron vásárolhatják meg kiadóhivatalunkban, József kir. herceg utca 1. szám.

Bécsi levél

PESTRŐL VÁRJÁK AZ IDEGENFORGALMAT.

Wien, 1930 aug. 15.

Nem először jöttem Bécsbe s ép ezért az első impresszióm meglepetésszerűen hatott. Az „Ostbahnhof" csendes, néptelen, még annyi forgalom sincs talán' mint a debreceni pályaudvaron. Végig az utcák néptelenek, néha-néha láttam egy-egy autócart, idegenekkel megrakva. A szállók üresek, a hotelierek sírnak, nincs az idén idegenforgalom. Paradoxonnak hangzik, de a bécsiek az idén tőlünk várják a forgalmat, hogy a Szent Imre ünnepségek után majd csak jut nekik is valami. Hja, Tempore mutantur.

ÖTEZER KISLAKÁS EGYSORBAN.

Valami, amit meg kell nézni, meg kell csodálni, aki csak egy kicsit is érdeklődik a szociológia tiszta eredménye iránt. Egy óriási telep, a modern építkezés remeke, nagyszerű modern stil, monumentális. A Franz Josef Bahnhof"-nál kezdődik és a „Nussdorf Bahnhof"-nál végződik. Körülbelül olyan hosszú, mint pl. a Széchenyi utca, a Kistemplomtól le, majdnem végéig. Csupa egyszobás lakás teljes komforttal. A telepnek saját gőzmosódája is van, a lakók ruháit itt mossák ki. A lakbér gőzfűtéssel, villannyal, mosással havi 10 Schilling, vagyis 8 pengő, ami itthon szinte hihetetlennek hangzik. A telepnek diadalkapuszerű boltíves főbejárata van, felette nagy dombormű, Marx Károly képe, felírás: „Marx Hof". Kár, hogy ezt a szép szociális intézményt vörössé teszik.

A SOKNYELVŰ RIKKANCS.

A „Beethoven"-kávéház előtt nagy ujságstand. Megállok és önkéntelen is magyar lapot keresek. A rikkancs előbb németül, majd angolul, franciául invitál, mikor látja, hogy nem reagálok románul, csehül próbálkozik s végül felcsillanó szemmel felkiált: „Magyar?" És kezembe nyom egy „Egyenlőséget". Diskurálni kezdek a rikkancscsal, elmondja, hogy 11 nyelven beszél, tengerész volt, most rokkant, hát ujságot árul.

A TEMPLOMOK ÜRESEK.

A templomoknak határozott dekonjuktúrájuk van. A hatalmas Szent István Dom üres, a „vörös" Bécs átjáróháznak degradálta. Csomagokkal, puttonyokkal mászkálnak rajta át, hogy időt takarítsanak. A templom közepén idegenek, a cicerone teljes hanggal magyaráz, nevetgélés, traccs az ősi bazilika profán beszédekkel hangos.

AZ EZERJÓ KÖLCSÖNZŐ.

Egész nap esett. Fázósan bandukolok a „Franz Josef Kai"-n, egyszer valaki megszólít. Kopottas külsejű bácsi. Karján két esernyő. Mellette hét kis fiú egy-egy esernyővel.

— 20 groshenért elkíserem a legközelebbi villamosig.

Intek, hogy jöjjön. Beszédbe elegyedünk. Napi 4—5 schillinget keres egy esős napon. A hét fiú, segéd, az unokái. 62 éves, rokkant.

Kap nyugdijat, 80 schillinget, mint 60 éven felüli magánalkalmazott és ugyanannyi rokkant dijat. Meg lehet élni, de egy kis mellékkereset nem árt.

A villamoshoz érünk. Felszállok és közben haza gondolok, Pestre, Magyarországba.

Kisjókai Szakáll Zoltán.

SINGER VARRÓGÉPEK A LEGJOBBAK!

Elevenen eltemettek egy olasz orvost, aki a koporsóban borzalmas kinok közt halt meg

Róma, aug. 21. A trieszti „Il Picolo" jelenti: Spalatóban néhány nap előtt eltemették **Tuder dr** orvost, aki egyik páciense kezelése közben halálos betegséget kapott. A temetés délután ment végbe. — Este a temetőőr borzadva hallotta, hogy **az uj sirhant alól nyögés és jajgatás hangjai hallatszanak.** Rémülten rohant a városba, ahol előbb mindenki azt hitte, hogy a temető őre megtébolyult. Röviddel rá azonban egy munkás is ugyanezzel a hirrel rohant a rendőrséghez, mire lovasrendőrök vágtattak ki a temetőbe. Pár perc mulva a rendőrök jelentették, hogy Tudor dr sirjából valóban emberi hangokat és tisztán ki nem vehető szavakat hallani. Erre aztán négy munkást autón szállitottak a temetőbe, ásókkal felszerelve. A munkások és a rendőrök idegfeszült gyorsasággal, valósággal percek alatt dobálták ki a földet a sirgödörből és a koporsó fedőjét felfeszitették. **Az orvost a hasán feküdve, borzalmasan összekuporodva találták a koporsóban holtan.**

A rendőrorvos megállapitotta, hogy Tuder dr a koporsóban eszmélethez tért, irtózatos erőfeszitéseket tett, hogy a koporsóból kiszabaduljon, azonban mire a segitség megérkezett, már megfulladt. Az eset a városban óriási izgalmat idézett elő, s a halottkém orvos ellen azonnal meginditották a vizsgálatot.

—

Ének az aradi tizenhárom szomoru históriájáról

Barabás Béla felhivására Sándor József szenátor egy érdekes, régi magyar dal szövegét küldte Aradra . — A Magyar Párt elnöke életre akarja kelteni Erdélyben a hegedősöket és igriceket.

Aradról jelentik: Egyik aradi napilapban Barabás Béla felhivást tett közé, amelyben arra kéri az idősebb magyar generációt, emlékezzenek vissza ara a dalra, amely az 1860-as években megénekelte az aradi 13 vértanu szomoru históriáját. A felhivásra már számos levél érkezett, köztük egy Sándor József szenátortól, mely a következő:

Tisztelt Szerkesztő ur! Nagyon el lévén foglalva, csak most jutottam hozzá, hogy észrevehessem b. lapja folyó évi julius 11-iki számában, dr. Barabás Béla tisztelt barátom egy kérdését, melyet a közönséghez intéz. Nem tudom, jöttek-e már be más válaszok a feltett kérdésre, én azonban a következő utbaigazitást adhatom:

A 90-es évek első felében szabadkai magyar tamburások jöttek Kolozsvárra minden év nyarán és itt az egyik vendéglő kertjében gyönyörü magyar szerelmi és hazafias dalokat adtak elő énekszóval, tambura-kiséret mellett. Emlékszem, hogy minden este frenetikus tapsokat idéztek fel a hallgató közönségben egy magyar ballada-félével, — melynek első és utólsó strófái igy hangzottak:

Rásütött a hajnali nap sugára
Az aradi vártömlöc ablakára;
Szánja azt a tizenhárom magyar vitézt,
Ki a börtön fenekén a halálra kész.

Aradi vár, aradi vár, sirnak völgye
Tizenhárom magyar vitéz temetője.

Teremjenek sirjok felett szép virágok,
Felejthetetlen legyen ők halálok.

Az utólsó sorok, tenger gondjaim közepette kimentek az emlékemből, csak azt tudom, hogy az egyik vers szakban Damjanich azzal szólt oda a pribékhez:

Vigyázz hóhér, föl ne borzold a szakállam.

Ha senki se küldte volna be az egész verset, irjon dr Barabás Béla barátom Szabadkára valamelyik ismerőséhez és ott bizonyosan akad, aki a tamburások utódjaitól, mert hiszen városszerte énekelhették ott is a dalt, megkaphatja az egész szöveget. És a hangjegyét is, ha kell.

Én arra gondoltam már akkor is, milyen szép a régi királyságbeli románoknál, hogy az ottani népzenészek énekkel kisérik a hangszereket, illetve megfordítva s a sok szerelmi dal mellett gyönyörüen siratják el legnagyobb nemzeti hősüket, Tudor V'adimirescut, aztán Valter Maracineanut, a plevnai hőst stb. Valósággal utódai a régi hegedüsöknek; igy tartják fenn a román történelmet s viszik be a gyermek szivébe is már korán.

Miért ne vehetnék fel, illetve a magyar múltból vissza ezt a régi szép szokást a mi népzenészeink is? Anyag van bőven s a hősök igaz emléke ellen senkinek sem lehet kifogása.

Voltaképpen azért irtam ezt a cikket s kérem a sajtót és a magyar közönséget, csináljanak propagandát népzenészeink között ez ideáknak.

Csak nem haltak még ki a magyar rapszódiák, a kuruc dalokat felélesztett Káldyak és a Tinódiak?

Kolozsvár, 1930. aug. 18.

Sándor József,
a Magyar Párt alelnöke, szenátor.

Gyászában is segitünk Önnek

Elhunyt kedvesei iránt kegyeletes kötelezettségei vannak. De a hirtelen jött anyagi megterhelés sokszor felboritással fenyegeti az élettel küzdő hátramaradottak költségvetését. — A

„Takarékosság"

gyászában is segitségére óhajt állani vásárlóközönségének. Számos példán okulva, ki akarja küszöbölni, hogy a sziv bánatát anyagi gondok is sulyositsák. — Bejelentjük, hogy a mai naptól kezdve

„Dankó" temetkezési vállalat

(özv. Ekli Józsefné)

Kossuth-u. 3. (Üzletvezető: Dr. Ratkóczy János)

a „Takarékosság" könyvecskéjére

6 havi hitelt nyujt a megállapodás szerinti készpénz áron a gyászbajutott feleknek és érezzzük, hogy ezzel a jövőben sok gyászoló család feje felől üzzük el a gond fellegét.

„Takarékosság"

áruhitelközvetitő és incasso iroda: Deák Ferenc-u. 6.

LENCSE

idei, felvidéki, nagyszemű, zsizsikmentes, kapható termelői 5 kg-os tételben, kg-ként

EGY PENGŐ.

Nagy tételben árengedmény. Vénkert, Domokos Lajos u. 6.

Lábizzadás

ellen egyedüli biztos szer a SZÉKELY-FÉLE FORMIN CRÉM á 1.— P és HINTŐPOR á —.80 fil.

HÓNALJ ÉS KÉZ IZZADAS ellen legtökéletesebb a kellemes illatu Székely-féle FORMIN LIKVID á 1.20 P, kapható a SZÉKELY PATIKABAN a nagyállomás mellett.

Uj kedvezmény vendégeinknek

Ezen lap előfizetőinek meg elégedésére nyujtott

20%

kedvezményt szobaárainkból

10%

kedvezményt olcsó étterem árainkból (menüt kivéve, mi dunkban van az UJSAG kiadóhivatalával létesitett megállapodás alapján kibővíteni a

Magyar kir. Operaház
Nemzeti Szinház
Kamara Szinház

előadásaira szóló mérsékelt áru jegyekkel. Tekintettel a nagy keresletre, kérjük szoba- és szinházjegy rendelését két-három nappal előbb velünk közölni.

Park-szálloda

Budapest

szemben a keleti pályaudvar érkezési oldalával. — (Nincs kocsiköltsége.)

Miért hal meg olyan sok csecsemő nyáron?

Irta: DR FEKETE SÁNDOR,
az Országos Stefánia Szövetség igazgatóhelyettes főorvosa.

Régen ismert tény, hogy a csecsemők halálozása, de nemcsak halálozása, hanem egészséges fejlődése vagy betegsége a csecsemő alkatától függő belső tényezőkön kívül sok általunk többé-kevésbé befolyásolható külső körülménytől is függ. Nem kell külön rámutatnunk arra, hogy a csecsemő környezete, lakásviszonyai, a részére szükséges kellő tisztaság biztosítása, a megfelelő táplálék nyujtása, de ezenkívül a különböző hő (hideg, meleg) behatások milyen nagyfontosságuak a csecsemőre nézve. Éppen ezért, hogy ha a csecsemők életerős gyermekké, majd emberré nevelésére irányuló törekvéseinkben számolnunk kell sok olyan belső tényezővel, amelyeket kiküszöbölni, vagy jó irányban befolyásolni nem áll módunkban, mindent el kell követnünk arra vonatkozólag, hogy a lehető legjobb irányba s a csecsemőre nézve legelőnyösebb utra tereljük az életére és fejlődésére befolyást gyakorló azon tényezőket, melyeknek irányítása — legalább bizonyos mértékig — módunkban áll.

Ezen általunk befolyásolható külső tényezők közül elsősorban áll a csecsemő táplálékának megfelelő rendezése. Ezt mindjárt soron követi gondozásának helyes beállítása; ehhez szorosan hozzátartozik lakásviszonyainak, tisztántartásának és minden őt kívülről érhető ártalmas behatás, mint a külső fertőzések, a különböző hőbehatások távoltartásának biztosítása.

Ami a csecsemő megfelelő táplálékának a beállítását illeti, olyan eszköz áll rendelkezésünkre a részére egyedül helyes és megfelelő jó táplálék: a női tej alakjában, amelyet — mondhatnók — száz százalékig eredményesen használhatunk fel abban a küzdelemben, amelyet a csecsemőhalálozás s ezzel kapcsolatban a csecsemő egészséges jó fejlődésének biztosítása érdekében folytatunk. Ha megfelelő propaganda és tanító munkával kifejtett hatásunk következtében minél szélesebb néprétegekben el tudjuk terjeszteni a *szoptatás* fontosságának tudatát, tudjuk biztosítani a női tej révén a csecsemő maximális és optimális fejlődését, a legnagyobb mértékig tudjuk fejleszteni ellenálló képességét és a különböző őt veszélyeztető külső fertőzésekkel szemben való védekező képességét. Ha valamilyen okból kifolyólag nem áll módunkban a csecsemőnek ezt a részére egyedül élető és biztos táplálékot adni és kénytelenek vagyunk őt általunk elkészített ugynevezett *mesterséges* táplálékkal etetni, nemcsak mi vesztettük el csecsemőnk jövő élete és egészséges jó fejlődése érdekében való rendelkezéseink biztonságát, hanem a mesterségesen táplált csecsemőt is olyan veszélyeknek tettük ki, amelyeket előre látni, vagy amelyek bekövetkeztét teljes mértékben megelőzni nem áll módunkban. Ezek a veszedelmek pedig igen számosak s nemcsak a táplálék helytelen összetétele vagy romlandósága révén veszélyeztetik a csecsemőt, hanem kívülről jövő fertőzések és egyéb gondozási ártalmak képében is, melyek éppen a mesterségesen táplált csecsemők szempontjából annál veszedelmesebbek, miután ezek ellenálló és fertőzésekkel szemben való képessége sohasem lehet egyenértékü a szoptatottakéval.

A nyári évszakban a csecsemőre nézve ártalmas számtalan külső behatás közül legaktuálisabb az, amely a *rekkenő meleg* gyakorol a csecsemőre s amelyet egyszóval meleg ártalomnak nevezhetünk. Több mint egy évtizedes tudományos és kisérleti megállapítás bizonyítja azt a már köztudatba is átment tényt, hogy a meleg a csecsemőknek árt. Melegben a csecsemő bággyadt lesz, étvágytalanabbá válik, gyakran kedvetlen s általában nem viselkedik ugy környezetével szemben, mint ahogy az különben szokása. Szopás után nem alszik el mindjárt, álma felületes és nyugtalan, környezete iránt nem tanusít olyan érdeklődést, mint máskor, egyszóval már egyszerű megfigyeléssel is megállapíthatjuk, hogy a meleg a csecsemőre rossz hatással van. Ez az ártalmas hatás azonban nem merül ki ezekben a fentebb felsorolt »kellemetlenségekben«, hanem sokkal messzebbmenő, mélyebbre hatoló s a csecsemő életére és fejlődésére fontos belsőbb elváltozásokat is okozhat. Nevezetesen megváltoztathatja a csecsemő emésztő csatornájában az életfenntartásához okvetlenül szükséges élettani folyamatokat s azokat kóros irányba terelheti. Ez a megállapítás egyaránt vonatkozik a szoptatott és a mesterségesen táplált csecsemőkre is. Míg azonban ezen folyamatoknak kisebb-nagyobb mértékben való megváltozása a szoptatott csecsemőknél csak kisebb átmeneti és könnyen rendbehozható bajokat idéz elő, addig a mesterségesen táplált csecsemőkre nézve — azok kisebb ellenálló és védekező képességénél fogva — súlyos, sőt életveszedelmes következménnyel járhat. Növe'i ezeket a veszedelmeket még az is, hogy a szoptatott csecsemőket távolról sem veszélyezteti annyi fertőzés, mint a mesterségesen tápláltakat. hisz a női tej, amelyet eredeti összetételében egyenesen az anya kebléből sterilen szív ki a csecsemő, soha semmiféle fertőzést nem közvetíthet a csecsemő emésztő csatornájába. Ezzel szemben a különböző anyagokból véges emberi eszközeinkkel, kisebb-nagyobb tisztaság mellett és nem állandó összetételben készített mesterséges táplálék alapjául szolgáló anyagok termelése, szállítása, továbbiakban az elkészítés, eltartás és a csecsemővel való megetetés közben a fertőzési lehetőségek olyan tömegének van kitéve, amelyeket teljes egészükben elkerülni ab-ovo nem tudhatunk.

(Folyt. köv.)

Weisz kelmefestő
Arany János-u. 7.
fest, tisztit.
Gyászruhákat 24 óra alatt festek.

Fehérnemű és harisnya stoppolás, varrás és himzés
SINGER VARRÓGÉPPEL

DEBRECZEN
kiadóhivatala és hirdetési osztályának telefonszáma:
7-88.

Nyomdai üzeme készít! a könyvnyomdai szakmához tartozó összes munkákat: Illusztrált folyóiratok, művészi, többszinnyomású emléklapokat és levelezőlapok, kereskedelmi és ipari nyomtatványok, meghivók, falragaszok a legszebb kivitelben készülnek.

TISZÁNTULI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ R.-T.

FOTOCINKOGRAFIAI MŰINTÉZET

DEBRECZEN
JÓZSEF KIR. HERCEG-UTCA 1. SZÁM.

DEBRECZEN
szerkesztőségének (este 6 órától éjjel 2-ig) telefonszáma:
7-89.

A többezer példányban megjelenő, a Tiszántúl legelterjedtebb lapjának: a „Debreczen" apróhirdetéseit mindenütt olvassák. Egy tizszavas apróhirdetés hétköznap 40 fillér, vasárnap 60 fillér. A „Debreczen" hétköznap: 16 oldal: 12 fill., vasárnap: 40 oldal: 32 fillér.

Arany Bika gőz- és kádfürdő ujonnan átalakitva megnyilt.

Budapesten megjárták a meztelenek

Rjtaütöttek a mez telen társaságon.

Budapestről jelentik: A német „Nackt-kultus“ pesti hiveit tegnap sulyos csapás érte. Kilenc lelkes „eszmetársuk“ ellen inditott, közerköles ellen való kihágás cimén, eljárást a rendőrség. Ez bele fog kerülni fejenként néhányszáz pengő pénzbüntetésükbe. Amin pedig már egy-egy rend szép ruhát vehetnének maguknak.

Tegnap délután körülbelül 25 tagu, mamákból, papákból, fiatal lányokból, fiatal emberekből álló kiránduló társaság vágott neki a budai hegyeknek. Végső céljuk a Hármas-határhegy volt. A kora délutáni órákban már a hegy közelében jártak. Még egy kisebb erdőségen kellett átvágniok, hogy odaérkezzenek. Vidáman, énekelve haladtak a keskeny erdei ösvényen. Fiz pere mulva tisztásra bukantak. A napsütötte kis tisztáson különös meglepetés érte a társaságot. A zöld pázsiton másik társaság szórakozott: Tizennyolc-husz férfi szaladgált, muzsikált, énekelt, vidám jókedvvel. A baj csak az volt, hogy valamennyinek a ruhája egy halomban puposodott a tisztás szélén és ők maguk minden ruha nélkül élvezték a német „szakkönyvekből“ tanult „Nackt-kultus“ előnyeit.

A kiránduló társaságot — a ruhában levőket — alaposan meglepte ez a nem mindennapi és nem éppen épületes látványosság. A nők egymás hegyén-hátán, sikoltva menekültek vissza a keskeny ösvényen. A férfiak közül pedig néhány erélyesebb családapa turistabotját magasra emelve rohant a „Nackt-kultusz“ hiveire. Ezek riadtan futottak a meztelen testüket érő meggyfabot csapások elől.

A ruhás társaság egyik fiatalember tagja emlékezett rá, hogy nem messze az erdőtől egy rendőrt látott. Lefutott érte s hamarosan vele együtt tért vissza. Addigra a Nackt kultusz hiveinek egy része a közös ruhacsomóból valamit magára kapva, elmenekült. Kilencen azonban, — négy férfi és öt nő — még mindig az összekevert ruhacsomó körül vitatkozott.

Ezeket a rendőr tetten érte. Hatósági felügyelet mellett fel kellett öltözniök s azután igazolniok magukat. Megpróbálták ugyan, hogy igazolás helyett a ruhás kiránduló társaságot és a rendőrt meggyőzzék ruhátlan elveik helyességéről, de semmi érv sem használt. Valamennyien belekerültek a rendőr fekete noteszébe és közerkölcsbe ütköző kihágás cimén indul meg ellenük az eljárás. Rövidesen idézést kapnak a rendőrségre. Idejében elmenekült társaikat a lovagias ruhátlanok nem voltak hajlandók megnevezni.

A rendőrség a konkrét eset tanulságaképen szigoruan ellenőrzi a kirándulóhelyeket és az utóbbi időben nagyon elszaporodott „Nackt-kultus“ hiveket szigoru büntetéssel igyekszik rendes ruhaviselésre szoktatni.

Elmaradt a hozomány — fegyházba jutott a vő

Debreceni gyárosnak adta ki magát és Szegeden számos visszaélést követett el.

Mult év őszén jómegjelenésü ember kereste fel a szegedi és környéki cipészmestereket. Berger Andor gyárosnak mutatkozott be s elmondotta, hogy induló gyárja alkalmából körutat tart az országban, hogy kiépitse személyesen klienturáját. A beszélgetés során elmondotta még a cipészmestereknek és kereskedőknek, hogy üzeme: „Margit“ cipőgyár név alatt megy Debrecenben, a Csapó-utcán s a beszélgetés vége természetesen az lett, hogy megrendelést vett fel. Ugyanekkor azonban szinte csaknem minden esetben előleget is beinkasszált a „cipőgyáros“.

A szegedi cipészek heteken keresztül várták a megrendelt áruk megérkezését s végül is irtak a debreceni „Margit“ cipőgyárnak, hogy küldje a megrendelt árukat. A reklamáló levélre azonban nem a válasz jött meg, hanem a reklamáló levél jött vissza azzal, hogy a cimzett ismeretlen. Tömeges feljelentések érkeztek tehát a rendőrséghez ugy Szegedről, mint a környékről.

A szegedi rendőrség ezután megkereste a debreceni rendőrséget a Margit cipőgyár ügyében, ahonnan azt a felvilágositást kapta, — hogy Debrecenben ilyen cipőgyár nem létezik. — Ez alapján tehát megindult a nyomozás s rövid két hét alatt sikerült is elfogni Berger Andort.

Az ügyészség több, mint 50 rendbeli csalás, többrendbeli okiratharnisitás miatt inditotta meg az ellene az eljárást.

A nagyszabásu bünügyben kedden délelőtt tárgyalt a szegedi törvényszék Gömöry büntetőtanácsa. A vádirat szerint Berger Andor 1929 év junius 22-től október 22-ig, tehát pontosan négy hónapig folytatta üzletszerüen csalásait. — A vádlott, Berger Andor nyugodtan hallgatta végig az ellene kiadott vádiratot s őszinte hangon válaszolt a tanácselnök kérdésére:

— Bünösnek érzem magamat, — mondotta és azután elsorolta sorjában, hogy a bünc selekményeket hogyan követte el.

— Miért követte el ezeket a bünc selekményeket, miért nem dolgozott becsülettel? — kérdezte Gömöry tanácselnök.

— Junius elején megházasodtam, — előbb apósom azt igérte, hogy 20 ezer pengő hozományt ad. Én nagyobbszabásu cipőüzemet akartam létesiteni. Házasságunk után azonban csak kétezer pengőt kaptam kézhez. Ekkor mentem el utazni, hogy amig megkapom a 18 ezer pengőt, megszervezem a vevőkört is. Számos megrendeléssel tértem haza, azonban a Margit cipőgyárat csak nem tudtam meginditani, mert nem kaptam pénz. Becsapott az apósom. — Azt mondta, amikor a pénzt kértem: „Én még kétezer pengőt sem kaptam a feleségemmel, majd megéltek ti is“.

— Az előleg elfogyott, — mondotta Berger — pedig nem akartam megkárositani senkit.

Berger Andor oly részletesen elmondta az egyes bünc selekményeket, hogy a tanukat nem is kellett kihallgatnia a bíróságnak.

A vádlott töredelmes beismerő vallomása után a biróság itéletet hozott: — **Berger Andort két évi fegyházbüntetéssel sujtotta.** — Az itélet jogerős.

Nagyon elszaporodtak a lopások Debrecenben

Kerékpárt, fényképezőgépet, brilliánsékszereket, asztalon felejtett zsebkendőbe kötött pénzig mindent ellopnak a szemfüles tolvajok

Debrecenben az utóbbi időben ismét nagyon elszaporodtak a tolvajlások, aminek főleg az az oka, hogy nagyon sok a foglalkozásnélküli fiatalkoru fiu és leány, akik csavarognak egész nap, bekukkantanak mindenhová és ahol csak szerét tehetik, ellopják, ami a kezük ügyébe kerül. A közönség pedig ma a szükös anyagi viszonyok között a legkisebb lopásért is feljelentést tesz a rendőrségen, ugy hogy gyakran előfordul az egy pengős értéken aluli károsodás miatt tett feljelentés. A sok apró lopásnak azonban nagyon ritkán kerül meg a tettese, mert a kiskoru csavargó tolvajok legtöbbnyire a maguk körében kótyavetyélik el a lopott holmit, a „szajrét“.

A tegnapi napon bő aratásuk volt a tolvajoknak és számos feljelentést tettek a rendőrségen. A leg érzékenyebben Moskovits Józsefné, Széchenyi u. 23. sz. alatti lakost kárositották meg. Ismeretlen tettes a bezárt szekrényből ellopott egy férfi aranygyürüt 3 briliánskővel, egy női aranygyürüt, 3 aranyláncot, antik fülbevalót és egy korál fülbevalót. A kár 500 pengő. A lopást valószinüleg a helyzettel ismerős egyén követhette el.

A kerékpár mindig kelendő cikke a szélhámosoknak és a tolvajoknak. Kiss Gábor müszerész, Magoss György tér 12. sz. alatti kerékpárkölcsönző üzletében megjelent egy fiatalember, aki Molnár Sándor, Rákóczi ucca 12. sz. alatti lakosnak adta magát és egy versenykerékpárt kért kölcsön egy órára. A gépet meg is kapta és azzal elrobogott. A gépet meg is kapta és azzal elrobogott. Az idő telt, de már elkövetkezett az üzlet zárás ideje, azonban a fiatalember nem hozta vissza a gépet. Kiss Gábor elment a Rákóczi ucca 12. sz. alá, de ott senki sem ismerte az állitólagos Molnár Sándort, aki nyomtalanul eltünt a versenygéppel, amelynek az értéke 180 pengő. Kiss Gábor feljelentést tett a rendőrségen.

Duronelli Oszkár gyógyszerész, Burgondia u. 11. sz. alatti lakostól egy értékes fényképezőgépet lopott el egy ismeretlen tolvaj.

Vadász Róza Kinizsi u. 16. sz. a. lakos az asztalon hagyta fehérszélü kék zsebkendőjét, amelybe 8 pengő volt bekötve. Egy szemfüles tolvaj persze zsebkendőstül ellopta a 8 pengőt.

KÜLÖNÖS LOPÁSOK

A lopások tarka krónikáját két különös felelentés teszi változatossá, amelyek élénken dokumentálják, hogy a mindenre kész tolvajok minden lehető alkalmat megragadnak zsákmányszerzésre.

Lechner Elemér bádogos, Méliusz tér 14. sz alatti lakos a Külsővásártéren ment. Hozzácsatlakozott egy ismerőse, akit állitólag Tóth Sándornak hivnak. Beszélgetés közben Lechner Elemér elővette bőrtárcáját és abban valamit keresett.

A sétapartner hirtelen kikapta a tárcát Lechner kezéből és azzal elszaladt. A tárcában ugyan pénz nem volt, de értékes okmányok voltak benne.

Vakmerő módon kárositotta meg egy utazó szélhámos Sáfrányosi Piroska, budapesti, Pannonia ucca 30. szám alatti lakost. — Sáfrányosi Piroska Nyiregyházáról utazott Debrecenbe az esti vonattal. A kupéban egy jólöltözött férfi lemezdobáló játékkal szórakoztatta az utasokat és többeket felszólitott a játékra. Sáfrányosi Piroska is kedvet kapott, kivett egy tizpengőst a retiküljéből és játszani akart.

A vonat éppen a csapókerti állomásra ért, amit a mutatványos felhasznált, kikapta Sáfrányosi Piroska kezéből a bankjegyet és hirtelen leugrott a vonatról, majd eltünt a sötétben.

A megkárositott hölgy a debreceni állomáson tett feljelentést.

A feljelentések ügyében a rendőrség megindította a nyomozást.

Tüzifát, szenet

legjobb minőségben, legolcsóbb árakon ajánl ugy **vagontételben,** mint felaprózva, házhoz szállitva

Békési és Lőw

Debrecen, Bánffy ucca 4. („Hungária“ malom mellett) Telefonszám 945.

Csepel kerékpárok

gyári lerakata **Molnár** müszerésznél, Nagytemplomnál. Kedvező heti és havi részletfizetésre. Garanciális müszerész javitó mühely.

Weisz kelmefestő

Arany János-u. 7.

fest, tisztit.

Gyászruhákat 24 óra alatt festek.

Közérdekü levelek

HOL ÉPÜLJÖN A VÁSÁRCSARNOK?

A multban ezen lap hasábjain napvilágot láttak olyan közlemények, melyekben cikkezők a felépítendő vásárcsarnok helyét je'ölték meg. Volt olyan cikkező is, aki a vásárcsarnok helyéül igen helyesen fejtegetve, a Dégenfeld tért jelölte meg, mások pedig a kishegyesi útra akarták kivinni, mig egyeseknek már nem is egy, hanem egyszerre négy vásárcsarnok kellett volna. Azon cikkezővel, aki a Dégenfeld tér mellett foglalt á'lást, mindenben egyet értek, mert a felépítendő vásárcsarnoknak csakis itt a helye. A városnak most nem áll módjába, hogy több vásárcsarnokot építsen. Örülni kell annak, hogy egyelőre egyre is telik. Ennek pedig központi csarnoknak kell lennie, tehát mint neve is mutatjta, csakis a város központjában épü'het. Ez pedig egyedül a Dégenfed tér. Az a kifogás, hogy a városnak itt kisajátításokat kell eszközölnie, amiért sokkal többe kerülne az építkezés, mintha a város tulajdonát képező, azonban a város központján kívül eső helyen épülne — takarékosság szempontjából helyt álló ugyan, itt azonban számolni kel' a város egyetemes érdekével is, amely pedig amellett szól, hogy a vásárcsarnok a város szívében legyen. Nem lehet közömbös a város vezetőségére sem azon körülmény, hogy egy ilyen monumentális épületet a város valamelyik külső terére, mint ahogy ehhez hasonló más díszépületeket e'dugtunk már olyan helyekre, ahol teljesen el vannak szigetelve a világtól. Az ilyen épületeknek a város központjában, nyilt helyen van a helyük — még akkor is, ha a városnak nagyobb áldozatba kerü' is, ahol az ittjáró idegenek tekintete és figyelme azonnal ráterelődik. A városnak tehát meg kell hozni itt az áldozatot és ki kell sajátítani a Dégenfeld tér és Csapó ucca fronton levő ósdi, épülettömböt s helyébe kerüljön a város architekturai fej'ödésének és az esztétikai ízlésnek megfelelő nagyszerű vásárcsarnok. Az a kifogás is felmerült a Dégenfeld téri vásárcsarnok ellen, hogy ott valósággal patkányfészek keletkezne, továbbá az erjedésnek induló zöldségféléből áradó hűz az egész központot e'öntené. Aki vásárcsarnokot valaha látott, az ilyen érvelésen csak mosolyogni tud. Éppen ezért, aki ilyest állit, az nincs tisztában az ilyen épület fogalmával, mert tudnia kellene azt, hogy egy vásárcsarnok nem kartonpapírbó' épül, hanem *betonból, oda pedig földi féreg* be nem juthat. Romlott zöldség sem keletkezik ott, mert a csarnok igazgatósága szigorusággal őrködik afelett, hogy ott a közegészséget veszélyeztető áruk ne legyenek. Jól nézne ki a budapesti központi dunaparti vásárcsarnok, ha úgy festene, mint ahogy azt a cikkező fantáziája elképzeli, ebben az esetben már régen a multé volna. Csak exa'tált fantázia állithat olyat, hogy egy vásárcsarnok patkányok tanyája. A Dégenfeld téri vásárcsarnok ellen hozott másik kifogás, hogy a központtól távolabb lakó közönség csak nagy fáradsággal és időveszteséggel jutna a csarnokhoz, lehet igaz, de viszont az is igaz, hogy mindenki portája előtt nem lehet egy vásárcsarnokot felállítani. Ez a kifogás a központban lakók részéről is viszont fennállana, ha a vásárcsarnok valamely külső területen fekvő helyen épülne. Ha tehát ilyen ideologiából indulunk, úgy a csarnok soha felépítve nem lesz, legalább is közmege'égedésre nem. Éppen ezért ebben a kontroverzióban az az álláspont a helyesebb, amely a város központjához igazodik, lévén csak egy vásárcsarnokról szó, annak pedig a város szívében van a helye. Itt a város egyetemes érdeke lehet csak irányadó, ez pedig amellett szól, hogy ez a díszépület a város legnyi'tabb és legszebb helyén a Dégenfeld téren legyen. A város lakosságára nézve mindenesetre kényelmesebb volna, ha több vásárcsarnok állna rendelkezésére. Ma azonban pénz hiányában erre gondolni sem lehet. Ez legfe'jebb csak pium desiderima marad azok részére, akik több vásárcsarnok felépítéséről álmodoznak.

Debreceni civis.

Halvacsora — Szin és szakácsmüvészet — „Kis-Debrecen" és a „Márványmenyasszony"

Még a régi jó békeidőben kedvelt vacsorázóhelye volt a pesti közönségnek Budán, a Márvány uccán levő „Márványasszony" vendéglő, amely előtt a nyári estéken magánfogatok, autók és válogatott bérkocsik sora állot. Pedig a Márványasszony koránt sem volt valami előkelő, fényesen berendezett Restaurrant, hanem csak egy szerény polgári vendéglő, udvarán vagy 20—30 asztallal, egyáltalán nyárspolgárias jelleggel és az udvar egyik sarkában egy kis márványszoborral, amely egy menyasszonyt ábrázolt.

Mégis felkapott és nagyon látogatott hely volt a Márványmenyasszony azért, mert kitünő konyhája és jó bora volt. Az idei liba és mindenféle konyhai szezon ujdonság egy fogalmat jelentett a gourmant étkezők előtt a Márványmenyasszonnyal,

Régi jó idők!... Elmult álomkép.

Eszembe jutott pedig mindez abból az alkalomból, hogy a multkoriban egy berlini filmgyár rendezője, operateurje és segédrendezője jártak Debrecenben, hogy a Hortobágyról egy magyar tárgyu filmdarabhoz készitsenek alkalmi filmfelvételeket. Ezekkel az urakkal szoktam volt estenként a Bika kávéház terraszán elbeszélgetni. Akkortájt zajlott le a „Hidi-vásár", amelyet természetesen szintén filmre vettek fel. E nagyon érdekes esemény felvételéről folyt a beszélgetésünk. Én valóságos szerencsének, felfedezésnek minősitettem ezt a ritka alkalmi felvételt, mert egy ilyen nagytömegü jelenet megrendezése igen sok pénzbe kerülne egy filmgyárnak. A filmesek is nagyon értékelték ezt a szerencsét, de mégis ugy nyilatkoztak, hogy ők a legnagyobb szerencsének tartják Debrecenben az ő vacsorahelyüket, a „Kis Debreczen" felfedezését.

A hires magyaros szakácsmüvészetnek és vendégszeretetnek megnyilvánulását találták itt meg. — Roppantul dicsérték az izletes konyhát és a szerény árakat.

Magam is szeretem a jó kosztot, én is kezdtem eljárogatni a Kis Debrecenbe vacsorákra, majd barátaimat is oda invitáltam.

A Kis Debreczen nagyon sokban hasonlit a régi Márványmenyasszonyhoz, mert egy szerény kis polgári vendéglő, de szinte kitünő konyhával. Bár a vendégek nem mindenikét fogadnák be a Nemzeti Kaszinóba, mégis sok ismert urat és családot láttam szép kerthelyiségében vacsorázni. Sőt, ha nem csalódom, ugy bizonyos lendület mutatkozik az utóbbi időben abban, hogy az ugynevezett „jobb közönség" foglaljon helyet „külön asztalok"-nál.

Egy olyan török-szakad-féle polgári asztaltársaság is tart fenn a maga részére egy hosszu asztalt. Ennél az asztalnál került szóba az, hogy ideje volna már egy igazi, hamisitatlan szegedi halászlé vacsorára szert tenni.

A tárgyalás folyamán kisült, hogy a társaság egyik tagja, az öreg Csolnakossy Gyula, nemcsak szin-, de szakácsmüvész is. Mármint a halas ételek elkészitésében. Akadtak olyanok is, akik már ettek oly halpaprikást, amelyet a veterán színész főzött és ezek állitólag mind megnyalták a tiz ujjukat a vacsora után. Erre hamarosan elfogadták azt az inditványt, hogy szombaton, augusztus 23-án estére Csolnakossy készitse el a valódi, hamisitatlan, szögedi halászvacsorát, a Kis Debrecenben. Az árát is megszabták, jó tejfeles, turós csuszával együtt két pengőbe kerüljön s minthogy a vendéglős is elfogadta ezt a határozatot, most már kilátásuk van mindazoknak, akik e nevezetes estén felkeresik a Kis Debreczent, hogy két pengőért speciális, izletes magyar vacsorához jussanak.

Régen tudom, hogy egy öreg szinész a koplalástól kezdve mindenhez ért a világon, mégis szeget ütött a fejembe az, hogy hol tanulhatta meg ez a Csolnakossy a „szögedi" halászlé készitését. Elvégre nem kis dolog ez és sok kritikát provokál egy ilyen specialitás feltálalása.

Felkértem tehát Csolnakossyt, miszerint egy üveg bor elfogyasztása mellett legyen szives nekem interjut adni. Csolnakossy volt szives boromat elfogadni és interjut adni a következőkben:

Már fiatal szinész koromban a legkedvesebb szórakozásom volt a horgászás, ugy, hogy valóságos szenvedélyemmé vált. Megtörtént velem, hogy a halászat engedélyt Szegeden a hónap elsejére igérték kiadni, de én már annyira türelmetlenül vártam az elsejét, hogy már az előző estén, 31-én éjjel kimentem a Tisza partjára halászni azzal a bátoritó gondolattal, hogy hiszen holnap már ugy is rendelkezem engedéllyel.

— Bár szép halak kerültek horgomra, mégis balszerencsém volt. Az éj folyamán ugyanis rajtacsiptek a tilos halászaton és egy szigoru rendőr minden áron be akart kisérni a halakkal együtt a rendőrségre. A rendőr nagy érdeklődéssel viseltetett azon védekezésem iránt, hogy — szerintem egy színészt nem szabad sohasem ugy elbirálni, mint más halandó embert. Láttam is rajta, hogy hajlandóság volna benne a bocsánatra, ha bizonyos volna benne, hogy én csakugyan színész vagyok és ezt nemcsak állitom. — Minden igyekezetem tehát oda irányult, hogy ezt ő előtte bebizonyitsam és odáig vetemedtem, hogy gyönyörü bariton hangommal szerfelett érzelgősen elénekeltem neki azt a nótát, hogy: ....hálómat a szerencse, őt magát a kedvese, elhagyta, el a szegényt. A hivatalos komolyság által merevvé fagyasztott arcon lassanként engedni kezdtek az izmok és a rendőr arca lassanként baratságossá vált. Még ugyan bátortalanul szóvá tette, hogy csakugyan szinész vagyok? De mikor én válasz helyett magasra emeltem pálinkás kulacsomat s reá kezdtem a „Fel, töltsetek fiuk, igyunk!" c. bordalra, igazi békebeli barátság fejlődött ki közötünk, amelynekt az örömére én hihetetlen bátorsággal vállalkoztam a szakácsmüvészet első fondorlatos lépéseire és a szép, csendes nyári estén, kint a Tisza partján, sült halat készitettem kettőnk részére. Ez volt az első merényletem a szakácsmüvészet ellen. Szinész-nyelven mondva, a siker „őrületes nagy siker" volt. Ez a siker elfogulttá tett és csakhamar baráti körben sokszor kezdtem emlegetni azt, hogy: „hej fiuk! ha ti egyszer ennétek az én halpaprikásomból, soha sem felejtenétek azt el! Addig-addig hangoztattam a nagyjelentőségü kijelentést, hogy egyszer egy jókedvü barátaimból álló társaság szavamon fogott és megbizott egy halpaprikás elkészitésével.

— El is készitettem én a halpaprikást, de lámpaláz fogott el, melynek izgalmában ugy elsóztam-paprikáztam azt a szegény hapaprikást, hogy mikorra az asztalra került, én jónak láttam félelmemben megszökni. Mint később kiderült, nagyon okosan viselkedtem, mert vendégeim között az az egyhangu vélemény alakult ki, hogy ezért a halpaprikásért Csolnakosyt meg kell verni.

— Ez a kudarc igen sértette önérzetemet és mikor Makó Lajos szegedi szinigazgatóhoz kerültem Szegedre, igyekeztem barátságot kötni az akkori két leghiresebb szegedi halászcsárda tulajdonosával: Onozonéval és Bittóval. Hála Istennek, színész népszerüségem révén ez sikerült is ugy, hogy e két helyen tanitottak meg engem a szakácsmüvészetre. Midőn már tudományom odáig fejlődött, hogy jogosan kérhettem felszabadulásomat, Onozoné hires csárdájában az én felszabadittatásom ünnepélyére a szegedi előkelőségek és nagyságok, valamint számtalan barátaim részére ott készitettem el az első igazi szegedi halászlét. Passzióval csináltam ezt a mesterséget és később nagy szakismeretet, gyakorlatot szereztem, ugyannyira, hogy ma már bárkivel kiállom e müvészetben is a versenyt.

Aki nem hiszi el, az jöjjön el szombaton este a Kis Debreczenbe, ahol meggyőződést szerezhet arról, hogy nemcsak szép és jó magyar nótákat tudok még dalolni, de a halászlé készitésében is mester vagyok.

Utóiratnak még megjegyezte Csolnakossy barátom, hogy tessék azt is megirni, hogy okosan teszi az, aki az én halpaprikásomhoz kiván jutni, ha még délelőtt, vagy a kora délutáni órákban asztalt foglal le a főpincérnél, mert elvégre nem kis dolog, egy Csolnakossy által készitett speciális halászlé, finom turós csuszával.

Imy.

Uj üzlet.

Tisztelettel hozom a nagybecsü vásárlóközönség b. tudomására, hogy

csemege- és élelmiszerüzletem

Ferenc József-ut 43. (Svetits palotában) megnyilt.

Allandóan raktáron tartok friss gyümölcsöket, sajtokat, felvágottakat, tejet és az összes tejtermékeket.

A közönség szives pártfogását kéri

özv. Máyer Jánosné

A páratlan hatásu

Hajduszoboszlói Strandfürdő

reggel 7-től este 8-ig állandóan nyitva. — Vasárnap és ünnepnapokon

50 százalékos vasuti kedvezmény,

Iskolacipőt

torna-cipőt, erősset, szépet jót, olcsó árban, Gáll cipő szalonban vegyen.

CIPŐSZALON, GÁLL JÓZSEF,
Debrecen, Kálvin-tér 3. sz.
(a Nagytemplom mellett.)

Beszélgetés „Miss Egyetértéssel"

A „Debreczen" mult napi száma megirta, hogy a MÁV műhelytelepi Egyetértés „Dal- és Önképzőköre" agilis rendezői és a jelenlevők mily szép ünnepély keretében választották meg Miss Egyetértésnek Horváth Rózsikát.

A zsüri igazán nehéz probléma megoldására volt hivatva, hogy a kilenc első szép lány (Kovács Kató, Horváth Rózsi, Dancsi Pösi, Tőkés Kató, Kaszás Rózsi, Rózsa Mili, Szabó Éta, Behabetz Böske és Holló Magda) közül a legszebbet Horváth Rózsit Miss Egyetértésnek, Kaszás Rózsit első, Kovács Katót második udvarhölgynek megválassza.

Közvetlen a választás után beszélgetést folytattunk a legujabb Missszel.

A „Miss" a rázuduló kérdések sulyát temperamentumával könnyiti meg és minden feleletét bájos mosolyával, melyet a zsüri is felfedezett, szinezi és teszi kedvessé. — A legintimebb kérdés: Szerelmes-e? Jelenleg menyasszonyhelyettes gyakornok vagyok, jött a váratlan válasz. Na és nem tévesztik össze Miss Hungária udvarhölgyével, — Horváth Rózsival? Erre a kérdésre számitottam. Eddig több, mint 20 gratuláló levelet kaptam. Legkedvesebb nótám: „Csak egy szál virágot küldjél"... (melyet már tudtommal megkapott). Táncom a valzer, ellenben a modern táncokat is szeretem. Sportom: korcsolya, uszás, bicikli, melyről sokat estem, de még szeretném a saját autómat vezetni. Hogy megválasztottak, erre nem is gondoltam és végtelen örülök. A két udvarhölgyemet se tudták volna jobban megválasztani, — kik állitólag örülnek, hogy én lettem a Miss.

1927-ben már egy szüreti mulatság alkalmával meg lettem választva, ugyszintén 14 éves koromban és ettől kezdve szerepelek, mint mükedvelő a nyilvánosság előtt.

Tovább nem is igen tudtunk beszélgetni, mert a terembe hivták. Még mindig kérdések között lekisértük és átadtuk az ünneplésnek, illetve táncos partnerének: Sidó Zolinak.

(L. St.....)

Uzletáthelyezés.

Orás és ékszerüzletemet Hatvan ucca 71. alól Csapó-u: 9. szám alá helyeztem át.

Wertheimer Herman.

Minden darabért felelősséget vállal a

Faipar butorüzlete

Király ucca 4. szám.
Cimre ügyeljen.

Kerti

locsoló csup berendezések, gummicsövek, sugárcsövek, szórólapátok és mindennemü vizvezetéki berendezések legolcsóbban

Fülöp Miklós

vizvezeték szerelő mes[illegible] Debrecen Csapó [illegible]. Telefon 9-17.

Első özvegyi éj

(„Távolba néz elmerengve a sirkertbe")

Ravatalod melletti megtörten virrasztok,
Halálos néma csend' s a nagy sötét „titok"
fojtogatja tarkóm' s frigyünk félszázada
elárvul szivemet mázsás súllyal nyomja.

Te már nyugszol terhes küzdelmeid után.
Virágos sirhalmod borítja borostyán.
Porrá lészen fejfád, sírod sok virága,
ám nemes lelkednek örök új világa

Szépség és szerelem, gazdagság, fájdalom
mind, mind mulandó e szennyezett világon,
de munkád, hatásod nemzedéked során
fénylik, hat, és alkot elmulásod után.

Sírhalmod behorpad, koporsód elporlad.
Pogány gyermek sereg dobálja sírodat.
Szomorú példa rá mai barbár korunk.
Pallas Athenere hiába áldozunk.)

Márványkő, redves fa idők áldozata,
de kihült szivednek örök a jutalma.
Pihenj, nyugodj!... Szerettid követnek.
Szeretve áldoznak áldott emlékednek.

1930, auguszts 18. *Szentjóby Kálmán.*

Debrecenben nagy méretekben pusztit a baromfi-kolera

Hogy lehet elle ne védekezni.

A debreceni gazdákat és állattartókat ujabb veszedelem fenyegeti. Nagy mértékben pusztit a baromfi kolera. A minap egy asszony 80 pulykát vett meg a piacon és 3 nap alatt 20 darab maradt csak belőle.

Maga a baromfi kolera tulajdonképen nem olyan nagyon veszedelmes betegség, az okozó bacilusok mikroszkópikus uton is kimutathatók és a védő szérumot is ismerik. A vész terjedését meglehet akadályozni ezzel a szérummal s a betegség jelenlétét a vágóhidi laboratóriumban meglehet állapitani. A szérum ideiglenesen megállitja a veszedelmet, de ennek alkalmazása után védő oltást is lehet alkalmazni, amely hosszu időre megakadályozza a baromfikolera fellépését. Az oltóanyagok aránylag kevésbe kerülnek, — igy tehát ezuton is felhivjuk a baromfi tartókat, hogy kellő időben forduljanak állatorvosokhoz segitségért.

Öt hónapi fogházra itélte a debreceni törvényszék a hosszupályi községi irnokot

Száznyolcvan pengő értékü bélyeget sikkasztott el.

Sikkasztással vádolva került teg nap a debreceni törvényszék elé Herczeg Jenő hosszupályii volt községi irnok. Az érdekes bünügy előzményei a következők:

Herczeg Jenő mint községi irnok a járlatlevelek kezelésével volt megbizva. Ebben a minőségében a járlatlevelekre a bélyegeket nem ragasztotta fel, hanem a felektől az erre a célra adott pénzt elsikkasztotta. Ez az összeg kb. 180 pengőt tett ki.

Mikor a község vezetősége rájött arra, hogy a járlatlevelek kezelése körül nem megy minden egészen rendben, megtette a bünvádi feljelentést és a nyomozás csakhamar kideritette, hogy a visszaéléseket Herczeg Jenő követte el. — Igy azután tegnap a debreceni törvényszéken dr Fülöp Károly törvényszéki egyesbiró elé került az ügy.

A főtárgyaláson a vádlott tagadta a vádat. Kijelentette, hogy ő az idegen pénzekhez nem nyult; hogy a járlatlevelek nem voltak felbélyegezve, annak egyedüli oka az volt, hogy az irattárban nagy rendetlenség uralkodott, ott kalódtak el a járlatlevelek.

Kihallgatta a törvényszék Zsadon Lajos községi jegyzőt is, aki elmondta, hogy az irattárban tényleg nagy volt a rendetlenség, de ennek maga a vádlott maga volt az oka. — Egy izben kinyitotta a Herczeg szekrényét és ekkor ott három bélyegnélküli járlatlevelet talált.

A perbeszédek elhangzása és rövid tanácskozás után a törvényszék Herczeg Jenőt sikkasztás vétségében mondta ki bünösnek és öt hónapi fogházra itélte. Az itélet ellen az ügyész sulyosbbitásért, a vádlott enyhitésért jelentett be felebbezést.

LENCSE

idei, felvidéki, nagyszemü, s zsizsikmentes, kapható termelőnél, 5 kg-os tételben, kg-ként

EGY PENGÖ.

Nagy tételben árengedmény. Vénkert, Domokos Lajos u. 6.

Film

A „HOLLYWOODI REVÜ" BEMUTATÓJA AZ URÁNIÁBAN.

A Hollyvodi revü, melyet pénteken este mutatott be az Uránia, egyike a legjobb filmeknek a maga nemében... Revü, tehát a meséje abszolute semmi és mégis az első rész jelentékeny részétől eltekintve, alig van rá ideje az embernek, hogy unatkozzék. Mese helyett aztán van látványosság, mely szinte az idegfárasztás fortisimójáig fokozódik... artista bravur... pazar kiállitás... szépen scenirozott jelenetek... gyönyörü felvételek: szemnek sok, léleknek kevés jelenethalmazok pergő egymásutánja.

Mindezeken felül pedig a látványos milieu keretében egymásután vonulnak fel a közönség kedvenc filmszinészei. Hollywood csaknem vala mennyi sztárja megjelenik a vásznan. Crawford tüneményes játéka... Conrad Nagel pompás megjelenitő készsége. Buster Keaton ellenállhatatlan humora. John Gillbert és Norma Shear megkapó duettje s nem kis mértékben a kitünő szereplők által elárasztott amerikai humor, amelyben nincs mély ötlet, sőt inkább naiv, mint szellemes és mégis megnevetteti a nézőt, bármennyire idegen is a mi filozófiai mélységekből felbuggyanó, — vagy fínom ötletekben felvillanó humorhoz szokott ítéletünknek ez a külsőségeken épült, vaskos komikum: mégsem tévesztette el a hatását. Utóvégre napjainkban, mikor a sztároknak az obligát rajongói mindenütt fellelhetők, nem csodálható, ha Buster Keaton cigánykerekei itt is tetszéssel találkoztak.

Egyébként a revü második része jóval felülmúlta az elsőt s főként a remekül scenirozott „Romeo és Julia" jelenetnél és az ellenállhatatlan humoru hangosfilm paródiánál tetszett.

A Világhíradó ezúttal is a szokott elsőrangú volt.

(k. i.)

A püspökladányi járás főszolgabirája.

3743—1930. sz.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY!

Hajdúvármegye püspökladányi járásához tartozó Kaba községben belügyminiszter ur 103.705—929. sz. rendelete alapján ujonnan szervezett községi közigazgatási segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Felhivom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. tc. 6. paragrafusában, illetőleg az 1900. évi XX. tc. 3. paragrafusában előirt elméleti képesitésüket, eddigi müködésüket és politikai megbizhatóságukat igazoló okmányokkal, vagy akik ezidőszerint is községi alkalmazásban vannak, a fenti okmányok helyett hiteles másolatban beszerzett törzskönyvi lapjukkal felszerelt kérvényüket folyó évi szeptember hó 15-ig hozzám nyujtsák be.

Az idegen járásban községi szolgálatban állók kérvényüket mellékleteik kapcsán felettes hatóságaik utján adják be.

Az állás javadalma 9000—1927. M. E. sz. és a 62.000—926. B. M. sz. rendelettel megállapitott fizetés és a fizetési osztálynak a VI. lakbérosztály szerint mindenkor megállapitott lakáspénz.

A választás határidejét később fogom kitüzni.

Püspökladány, 1930 aug. 15.

Dr. Letenyi István,
főszolgabiró.

Hálót, ebédlőt uriszobát és sajátkészitésü kárpitos butorok legjutányosabban **Szántónál** részletre is.

Patent fotelek és legujabb recammék
Piac-u. 81. Csapó-u. 17

A NAP HIREI

Vendégszónok a Kossuth uccai templomban

Vasárnap, augusztus hó 24-én délelőtt 10 órakor kedves vendége lesz a debreceni református gyülekezetnek. Ez alkalommal a Kossuth-utcai templomban az igét dr Hajdu Gyula berettyóujfalui lelkipásztor hirdeti. Dr Hajdu Gyula személye ismeretes gyülekezetünk előtt. Huzamosabb ideig teljesitett itt annakidején segédlelkészi szolgálatot. — Most pedig a lelkészválasztás alkalmával a választógyülés előtt a debreceni egyházmegye megbizásából a Nagytemplomban igen emelkedett, magas szárnyalásu prédikációt mondott. Szeretettel hivjuk fel olvasóink figyelmét vendégszónokunk dr Hajdu Gyula berettyóujfalui lelkipásztor, egyházmegyei jegyző lelkészi szolgálatára.

— **Istentiszteleti rend a református templomokban, augusztus hó 24-én.** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután öt órakor Kardos Lajos. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor Siposs Imre, délelőtt 11 órakor Kardos Lajos, délután öt órakor Kalas Ferenc. — Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor dr. Hajdú Gyula, délután öt órakor Madar Zoltán. — Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Szabó Gyula, délután három órakor Szabó Zoltán. — Ispotály templomban délelőtt 10 órakor Baja Mihály délután öt órakor Tóth Sándor. — Homokkertben délelőtt 10 órakor dr. Ferenczy Gyula. — Nyilastelepen délután három órakor Kalas Ferenc. — Csapókertben délelőtt 10 órakor Halász József, délután három órakor Madarász József. — Kerekes-telepen délelőtt félkilenc órakor predikál és úrvacsorát oszt dr. Ferenczy Gyula. — Nyúlason délelőtt 10 órakor Murányi Zoltán. — Sámsoni úti iskolában délután négy órakor Halász András. — Szegényházban délelőtt 10 órakor Farkas Ignác.

— **Az evangelikus templomban,** (Miklós ucca 3. szám), vasárnap délelőtt 10 órakor istentisztelet, végzi: Rapos Viktor.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban Szappanos ucca 23. szám alatt.** Vasárnap délelőtt félkilenc órától 9 óráig imaáhítat 9 órától 10 óráig prédikáció. Este hat órától hét óráig biblia magyarázat félnyolc órától félkilenc óráig az ifjúsági egyesület vallásos estélye.

— **Svéd ujságiró Debrecenben.** — Néhány nap óta Magyarországon tartózkodik Koller stockholmi ujságiró, aki tanulmányúton van a svéd lapok megbizásából. Koller pénteken reggel Debrecenbe is eljött egynapi tartózkodásra. Az idegenforgalmi iroda megbizásából Kökényessy kalauzolta. Kollár bejelentette, hogy egy nagyobb svéd társaság szeptember 15-én Magyarországra jön és Debrecenbe is ellátogat.

X Fogműterem áthelyezés. Tisztelettel értesítem, hogy fogműtermemet áthelyeztem Piac ucca 9. szám alá, — (Bika mellé). Dávidovits M. áll. v. fogász.

— **NyUKOSz. hirdetmény.** Felkéretnek a tagok az ezévi szénszükségletüket kedden, 11—12 óra között a NyUKOSz. irodájában, Kossuth ucca 29. szám alatt bejelenteni. Elnökség.

X Orvosi hir. Dr. Leitner Adolf orvos belgyógyász, nyaralásából hazaérkezett a rendelését a Széchenyi uccai lakásán ismét megkezdte.

A férj fogházat kapott, a fiatalkoru feleség dorgálást

Még 1928 őszén történt, hogy Heiszmann Jakab nagyecsedi gazdálkodó feljelentést tett a csendőrségen, hogy magtárából több mzása napraforgó magot elloptak. Két nap mulva egy másik feljelentés futott be a csendőrségre, mely szerint Weisz Henrik kereskedőtől éjjel ugyancsak napraforgó magot és tengerit loptak el. A csendőrség csakhamar kinyomozta, hogy a lopásokat Biró Dániel napszámos követte el, a lopott terményeket eladta és a pénzt a feleségével együtt elköltötte.

Elsőfokon a nyiregyházi törvényszék tárgyalta az ügyet és Biró Dánielt lopásért három hónapi fogházra, kiskoru feleségét pedig dorgálásra itélte. A bejelentett felebbezések folytán tegnap a debreceni itélőtábla Perjéssy-tanácsa elé került a bünügy. A tábla a törvényszék itéletét helybenhagyta azzal, hogy Biró büntetését még 100 pengő pénzbüntetéssel is megtoldotta. Az itélet jogerős.

— **Eljegyzés.** Dr. Nagy Sándor ügyvéd eljegyezte Ungár Verát, (Jászberény).

X Óra-, rádió- és finom műszerész munkákat, pontosan és olcsón készít, Debreceni, Péterfia ucca 4. szám.

— **Őszi Lakberendezési és Háztartási Vásár Pesten.** A debreceni kerületi kereskedelmi és iparkamara közli érdekeltségével hogy a Budapesten aug. hó 30-tól szeptember hó 14-éig rendezendő Őszi Lakberendezési és Háztartási Vásárra útazók részére a félárú vasútijegy váltására jogositó igazolványok megérkeztek. Augusztus hó 29 napjától lehet igénybevenni a kedvezményes útazást. Felútazáskor egészjegy váltandó s ez megőrizendő a visszaútazásra. Az igazolvány úgy az el-, mint a visszaútazásnál, az állomáson, vagy a menetjegyirodában, — valamint a vásár területén lebélyegeztetendő, — mert a visszaútazásra csak igy érvényes. A kedvezményes jegyigazolvány négynapi budapesti tartózkodásra érvényes. Pl. augusztus 29-től szeptember hó elsejéig, szeptember hó 10. napjától 13. napjáig stb. Az utolsó visszaútazási nap szeptember hó 18. napja. Az útazást megszakítani nem lehet. Az igazolvány ára 2.80 pengő, Vidékre csak a pénz előzetes beküldése mellett küldheti meg a kamara az igazolványt.

— **A Homokkerti Ref. Olvasókör,** szeptember hónapban középiskolai magánvizsgára előkészitő tanfolyamot rendez. A tanfolyam szociális célzattal indul, alkalmat akar adni a törekvő ifjúságnak, főként iparos és kereskedő ifjaknak, akiknek nem volt módjukban megszerezni a négyközépiskolai, — mai világban már mindenki számára égető szükséget jelentő ismereteit, — minimális költségekkel megszerezze. Az előkészitő korepeciók esti órákban tartatnak, hogy mindenki számára hozzáférhetők legyenek. Levélbeni érdeklődések teljes cimmel: Kiss Istvánnak, az előkészitő tanfolyam rendezőjének cimére, (Sz. Papp István ucca 18. szám, Homokkert) küldendők. Beiratkozni lehet minden szerdán és szombaton este 8 órakor, Kövér Gyulánál, a Homokkerti Olvasókör helyiségében. A tanfolyam részvételi díja havonként négy pengő.

X Megjelent Pali bácsi könyvtárának első könyve. A csinos kiállitású meséskönyv, melynek bolti ára egy P. **a „Debreczen" olvasóinak ötven fillér darabonként, a „Debreczen" kiadóhivatalában és szerkesztőségében.**

X Iskola könyveit már most megveheti, használt tankönyveket veszünk eladunk. Jobb most, mint a szeptemberi torlódásban. — Irószerek, rajzszerek, legnagyobb raktára Antalffy József cégnél, Szent Anna és Varga u. sarok. Telefon: 612. szám.

— **Nem javitanak külföldi cipőt a soproni és az egri cipészek.** A soproni ipartestület legutóbbi előljárósági ülésén felszólitották a testület cipésztagjait, hogy külföldi cipőket javitásra ne fogadjanak el és ezzel kényszeritsék a közönséget, hogy magyar gyárak és cipészműhelyek gyátrmányait vásárolja. Hasonló határozatot hozott az egri cipészszakosztály is. A soproni és egri cipésziparosok azzal okolják meg határozatukat, hogy a magyar cipőárú a világversenyben is vezető márka és az egyetemes magyar érdek ellen cselekszik, aki hitványabb minőségü külföldi portékáért adja ki pénzét. A külföldi cipők tartóssága sokkal gyöngébb, mint a magyar cipőké és magára vessen, aki cseh cipőt vásárol, mert sem az egri, sem a soproni cipész nem talpalja meg, sarkat nem tesz rá és meg sem foltozza. A külföldi cipők bojkottjához alkalmasint a többi város iparossága is csatlakozik és ilyenmódon szoritják rá a közönséget a magyar ipar pártolására.

— **Lukács Márton és neje** tisztelettel meghivják rokonaikat, jó barátaikat s ismerőseiket Rózsa leányuknak, — Feuer Sándor urral, folyó hó 24-én, vasárnap délután félnégy órakor, Erzsébet ucca 7. szám alatt tartandó egybekelési ünnepélyére.

X Használt tankönyvek vétele, eladása, tankönyvkötés vászonsarokkal, negyven fillér. — Irószerek, fényképészeti cikkek, havirészletre. Előhivás, másolással együtt öt óra alatt, szakszerü, lelkiismeretes munka. — **Springer** könyv-, fotoüzletébtn.

X Vitárius, Kossuth ucca 17. szám alatti üzlete mielőtt itt megszünne árúcikkeit hihetetlen olcsó áron adja. Szabóknak meglepő ár!

Játék a szavakkal

Bársonyruhás, szőkehajú
Porcellán baba!
Emlékszel még, mint ringatott
Egy nagyobb baba?

Álmos nótát, duruzsolót
Sugott a füledbe...
És nyolc éves korában már
Padlás por lepett be!

Barna födél, kopott arany,
Drága Jókai!
Lopva, lázzal lapozgatták
Lapod, ujjai.

Szeme falta a sok betüt,
Mig csak belefáradt...
És... a tizenhatba lépve
Rádcsukta a zárat.

Mámorító, keserítő
Gyönyörü szavak!
Kapni, adni belőletek
Játék csak: igaz.

De ha egyszer elérkezik
Az örök egy, — más
Akkor... bent indulót dobol
S kint ránkteriti forró szárnyát
A dús, áldott, szivig ható
Százszor szent Hallgatás!

GÁL ANNA.

—oOo—

— **Kihágási itéletek.** Varga Lajos kertész, a Pozsonyi úton, a gyalogjárók részére fenntartott helyen kerékpározott és amikor a rendőr igazolásra szólitotta fel, kitünt, hogy nincsen arcképes igazolványa. A rendőrbiró 10 pengő pénzbüntetésre itélte. Ugyancsak tiz pengő pénzbüntetésre itélte a kihágási rendőrbiró Perge István, Homok ucca 7. szám alatti lakost, aki a Csapó uccán botránytcsapott. Az elitéltek megfellebbezték az itéletet.

X Ahány fej, annyi elképzelés, annyi megoldás a mai ember modern lakásberendezésére, melyet ma már minden kultúrember figyelembe vesz. — Hans Schiebelhuth, a nagy német lakásberendezésművészet egyik leghivatottabb képviselője, „spontanes Wohnen" nak nevezi azt a tendenciát, mely a nagy kultúrállamok lakásberendezés tervezőit vezeti. Ez az irányzat, mely egyszerüség és praktikusság feltétlen elsőbbségét vallja, valóban legjobban megfelel a mai kor emberének és egyre szélesebb rétegek kezdenek rájönni, hogy a mai komplikált, zaklatott életviszonyok közepette ez egyszerü, sima vonalú, de nyilt és kényelmes használhatóságú berendezések adják meg a legnagyobb nyúgalmat és legtökéletesebb pihenést. A külföldi nagy lakberendezők a legnagyobb és határozottan eredményes propagandát fejtenek ki abban az irányban, hogy tanácsokkal, tervekkel, sőt hatalmas raktárak kész árúival is rendelkezésére állhasson a közönségnek. Ezen elgondolás vezette városunknak egyik legnagyobb bútorüzemét, a Killer Ede bútorgyárat, hogy a Piac ucca 68. sz. alatti helyiségében, a mai kor követelményeinek megfelelő izléses, nagy raktárat rendezzen be. A modern hálóebédlő és úriszobákon kivül megtalálhatók már itt, a mai kislakások kombinált berendezései is. Kárpitos árúk, sőt szőnyegek és csillárok tekintetében is nagy választék áll a közönség rendelkezésére. A készárúk eladása mellett a cég a legnagyobb készséggel áll azonban az érdeklődők rendelkezésére akár tervekkel, akár csak tanácsokkal is.

Mozgószinházak müsora:

Uránia:

Ma, 7 és 9 órakor,
teljes hangos müsor!
Hangos világhiradó!
HOLLYWOOD REVÜ.
Az év első igazi szenzációja, 14 énekes-táncos felvonásban, teljes magyar kisérő szöveggel. — A főszereplők: John Gilbert, Buster Keaton, Norma Schearer, Joan Crawford és 200 gyönyörü görl. Az egyes képek cimei: Enyém a kis szived.. Beléd bolondulok... Cilinderes kislány... A gárdisták... A szultán leánya. Sir, zokog a szél... Romeo és Julia... Salome tánca.

Kert Mozgó.

(Rossz időben a Vig-mozgóban)
Előadások: fél 8 és fél 10 órakor:
Ma, pénteken, utóljára:
Az éhes tenger.
(Stella Maris.) Filmregény, tiz felvonásban.
FAUST.
Goethe remekmüve filmen. Főszerepekben: Emil Jannings és Camilla Horn.
Holnap, szombaton:
Halló főkapitányság!
Bünügyi film. És
Itél a Dnyeszter.
Olga Csehova főszereplésével.

Gépirási
és sokszorositási munkák **azonnal** elkészülnek. **Olcsó árak.**
Remington Irógép r. t.
Piac ucca 58. sz. Telefon 4-02.

Fehértói Dániel
temetkezési vállalata
Dégenfeld tér 4. sz.
Telefon 11—85.

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Meteorológiai Intézet jelenti, 1930. augusztus hó 22-én, délben 12 órakor:

A délnyugati nagy légnyomás ismét túlsúlyra jutott az északatlanti depresszióval eszemben a kontinensen. A depressziónak csupán egy erőtlen mellékképződménye vonult át Közép-Európán, de sem lehülést, sem számottevő csapadékot nem okozott. — Nyugat-Európába megszüntek az erős szelek. Európa délkeleti részein az idő megtartotta derült jellegét és a hőmérséklet itt is a legmagasabb.

Hazánkban a hőmérséklet legtöbb helyen egy-két fokka emelkedett és a maximuma egyes helyeken a 32 fokot is elérte.

Időprognózis: **Meleg idő, nyugaton zivatarhajlammal.**

—oOo—

Anyakönyvi hirek

Eljegyzések: Papp Imre—Hodos Vilma. Rézműves Béla—Katona Margit

Halálozások: Csatári Gábor ref. 4 hónapos, Boldogfalva ucca 21. szám. özv. Sarkadi Lajosné ref. 91 éves, Vörösmarty ucca 18. szám. — Oláh Imre ref. 58 éves, Pozsonyi út 9-d. — Balogh Sára ref. 4 napos, K. Tóth ucca 1 szám.

Születések: Nagy Andor Máv. tiszt, leány Klára. — Dobszai János napszámos, fiú János. — Szántó István soffőr, fiú István. — Kovács József szakaszvezető, fiú László. — Görény József szakaszvezető, fiú József. — Barna Pál állványozósegéd, leány Margit. — Kiss István pályaőr, fiú László. Lővi Hermann lisztkereskedő, leány Éva. — Siposs Gábor főmozdonyvezető, leány Gabriella. — P. Nagy Sándor földmives, leány Juliánna. — Jámbor Ferenc fütő, fiú Sándor. — Kiss Gábor hentessegéd, leány Mária. Takács Pál klinikai altiszt, fiú Tíbor. Bíró Gyula cipész, leány Irén. — Szitágyi József klinikai altiszt, fiú József.

—oOo—

X **Foghúzás, fogtömés, műfogak,** aranykoronák, aranyhidak, részletfizetésre is. Magyar Ferenc fogműtermében, Piac ucca 28. szám.

— **A magántisztviselők** szokásos összejövetelüket helyiségükben, Thaly Kálmán ucca 14. szám alatt, folyó hó 23-án, szombaton este félkilenc órai kezdettel tartják. Vigalmibizottság.

— **Vitéz dr. Szily Tíbor vetítettképes előadást tart ma este az Egységespárt 21-ik körzetében.** A debreceni Egységespárt 21. sz. körzet vigalmibizottsága által, folyó évi augusztus hó 23. napján, nyolc és fél órai kezdettel, hivatalos helyiségében, (Böszörményi út 7. szám alatt, Papolczy-féle vendéglőben) rendezendő kultúrestély műsora 1. Elnöki megnyitó. — 2. Műdalokat énekel N. Arany Irén úrhölgy. — 3. Az első segélynyújtás, vetítettképes előadás, előadja vitéz dr. Szily Tíbor társ elnök úr. — 4. Magyar dalokat énekel Kovács Gyula úr. — 5. Ha a primás gonoszt álmodik. Irta: Kozma A. előadják: Almássi András, Horváth I. Kovács Géza, Ábel János, Győrffy Gy. és Győri Bertalan urak. — 6. Magyar dalokat énekel: Stassik Mária úrhölgy. — 7. Mézeshetek előtt, énekes páros jelenet, irta: Kozma A. előadja Arany Irén úrhölgy és Ábel János úr. — 8. Tréfás szavalat, előadja: Stassik Lajosné úrhölgy. — 9. Elnöki záró. — A kultúrestély iránt igen nagy az érdeklődés, nemcsak a 21-ik körzetben, hanem városszerte.

— **Megjelent Pali bácsi könyvtárának első száma. Megjelent Pali bácsi könyvtárának az első száma, mely igen szép kiállitásu képes meséskönyv és a „Debreczen" olvasói darabonként ötven fillérért kaphatják a Debreczen szerkesztőségében és kiadóhivatalában**

— **Az osztálysorsjáték** tegnapi főhúzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki: 5000 pengőt nyert: 37737. 4000 pengőt nyert: 16772. 2000 pengőt nyert: 1421 69973. 1000 pengőt nyertek: 703 2376 4409 9182 14469 23449 55096 58667 66255 68099 78686. 800 pengőt nyertek: 2238 2808 29909 32721 35270 35660 39496 45404 76595 77570. 600 pengőt nyertek: 25214 36265 39654 44329 48356 75100. 500 pengőt nyertek: 523 5959 7779 13726 14365 22094 26739 38685 64700 72617. Ezenkivül kihúztak még 400 pengős, 300 pengős és 150 pengős nyereményeket. A következő húzás e hó 25-én lesz.

— **Tiszántúli Ipar és Kereskedelem** a Tiszántúl egyetlen közgazdasági hetilapja legújabb számának vezetőhelyén dr. Szatai Ferenc a vidék érdekeit veszi védelembe a fővárosi konkurrenciával szemben s nyomatékosan hangsúlyozza, hogy kultúrális decentralizáció a vidék gazdasági megerősödése nélkül lehetetlen. Ismerteti a lap a nyomdaipar helyzetét s a könyvkereskedőket, a sütőiparosokat, borbély- és fodrászmestereket stb. érdeklő legújabb rendeleteket. Közli az összes tiszántúli versenytárgyalási, s közsállítási, pályázati hírdetményeket, munkaalkalmakat, kereseti lehetőségeket, az összes versenytárgyalási eredményeket stb. Nélkülözhetetlen ez a lap minden tiszántúli iparosnak, kereskedőnek, vállalkozónak, üzletembernek stb. Szerkesztőség és kiadóhivatal Debrecen, József kir. herceg ucca 1. Olvassák az egész Tiszántúl, hét vármegyében.

— **Leszúrta az apósát.** Szent István napján, este kilenc óra tájban Tiszakürt község határában a kisassonyhegyi szőlők között gyilkosság történt. Fehér István 27 éves földmunkás, aki feleségétől Kengyel András leányától különváltan él, megjelent este az apósa lakásán azzal, hogy felesége menjen vissza hozzá. Kengyel András, aki már a konyhában levő ágyon feküdt, azt mondotta a vejének, hogy ne este jöjjön ilyen ügyet elintézni, hanem nappal. Fehér István erre dühös lett és apósát lerántotta az ágyról. Verekedni kezdtek, majd Fehér bicskát rántott és a 49 éves Kengyel András torkába szúrta. A penge a gégét átvágta és Kengyel azonnal meghalt. Fehér István azután anyósát, Cseh Máriát kezdte ütlegelni és jobb karján kisebb sebet ejtett, majd elmenekült. Másnap, csütörtökön reggel hat órakor a tiszakürti csendőrségnél önként jelentkezett.

— **Két embert mart meg a veszett kutya.** A biharmegyei Ártánd községben egy veszett kutya megmarta Berczi Péter és Sipkó János ottani lakosokat. A két megmart embert a Pasteur intézetbe vitték.

— **Felgyújtottak egy tanyát.** Orosházáról jelentik: Szerdán éjszaka nagy tüz pusztított a Nagyszénás melletti Simon bérgazdaság tanyáján. A tüz éjjel féltizenkét óra tájban tört ki és a tanyaépületek egyszerre három helyen lángoltak fel. A tanya lakossága, majd a helyszinére érkezett nagy szénási tűzotóság mindent elkövetett a tűz lokalizálására, a lángokkal azonban nem birtak megbirkózni és a tanya teljesen leégett. A lovakat még idejében kimentették az égő istállóból, de háromszáz baromfi bennégett. — A kár meghaladja a 17.000 pengőt. A tüzet minden valószínűség szerint gyújtogatás okozta és a tettesek kézrekerítésére a csendőrség megindította a nyomozást.

Csak egy mosolyt

MERÉSZ ÓHAJ.

A vénkiszaszony így szól a kalapos-üzlet tulajdonosához:

— A hirdetés szerint ön készít kalapot minden alkalomra?

— Igen nagysád.

— Akkor adjon nekem egyet olyat, amelyikben megkérik a kezemet.

—

MEGNYUGTATÓ.

— Óh, uram, nem zavarja önt, hogy tizenhárman eszünk az asztalnál?

— Szó sincs róla! Én ugyanis három ember helyett eszem.

—

ÜZLETI TITOK.

— És hogy keletkezett a tűz a maguk üzletében?

— Hja, az üzleti titok.

ISKOLÁSGYEREKEK.

— Adj egy darabot a vajaskenyedből.

— Miért adjak? Én sohasem kapok tőled semmit.

— Nem? Hát a vörhenyt, ami miatt hat hétig nem kellett iskolába menni, kitől kaptad?

FLEGMA.

— Pista, hányszor mondtam már, hogy ne lármázz!

— Ma például hatszor mondtad, papám.

KÖZGAZDASÁG

Terménytőzsde

A határidőpiac hivatalos árfolyamai:

Buza októberre 17.35, 17.36, 17.24, 17.16, 17.17, 17.19, 17.10, 17.09, zárlat 17.09—17.10, márciusra 19.05, 19.00, 18.93, 18.88, 18.87, 18.90, 18.91, 18.89, zárlat 19.80—19.81, májusra 19.52, 19.50, 19.40, 19.33, 19.39, 19.40, 19.41, 19.40, zárlat 19.32—19.33.

Rozs októberre 11.15, 11.20, 11.18, 11.17, zárlat 10.98—11.00, márciusra 12.45, 12.32, 12.38, 12.42, 12.36, 12.30, zárlat 12.18—12.20.

Tengeri augusztusra 16.50, zárlat 16.70, szeptemberre 16.50, 16.60, zárlat 16.60—16.80, májusra 16.00, 15.92, 16.00, zárlat 16.10—16.12.

Transito tengeri augusztusra 14.20, 14.35, 14.45, zárlat 14.45—14.50.

A Budapesti Árutőzsde hivatalos ár-

Buza tiszai 77 kg-os 17.20—17.60, 78 kg 17.40—17.90, 79 kg 17.50—18.00, 80 kg 17.60—18.10, felsőtiszai 77 kg 16.85—17.05, 78 kg 16.95—17.25, 79 kg 17.15—17.35, 80 kg 17.25—17.45, jászs. 77 kg 17.15—17.35, 78 kg 17.25—17.55, 79 kg 17.55—17.75, 80 kg 17.65—17.85, dunántuli 77 kg 16.75—16.95, 78 kg 16.85—17.15, 79 kg 17.05—17.25, 80 kg 17.15—17.25, pestvidéki 77 kg 16.75—16.95, 78 kg 16.85—17.15, 79 kg 17.05—17.25, 80 kg 17.15—17.25, bácskai 77 kg 16.75—16.95, 78 kg 16.85—17.15, 79 kg 17.05—17.25, 80 kg 17.15—17.25.

Rozs pestvidéki 10.30—10.40, egyéb rozs 10.30—10.40, tak. árpa I. 15.00—15.50, tak. árpa II. 14.25—14.75, felsőmagyarországi sörárpa 18.50—20.00, egyéb sörárpa 17.00—18.00, repce 27.25—27.75, tiszai tengeri 16.20—16.60, egyéb tengeri 16.20—16.60, zab I. uj 16.25—16.75, korpa 9.10—9.30.

A termény- és magpiac félhivatalos árjegyzései: fehérbab 44—46, biborhere 35—38, fehérhere 150—170, baltacim 32—34, Viktória borsó 16—19, expressz borsó 15—17, lenmag 37—40, tavaszi bükköny 20—22, tökmag 35—38, mák 72—74.

A MÉSZÁROS SZAKOSZTÁLY JELENTÉSE.

Levágatott: Nagy marha 76 darab Debrecen részére, növendékmarha 16 darab Debrecen részére, borju 90 darab Debrecen részére, juh 121 darab Debrecen részére, ló 1 darab Debrecen részére; borju 42 darab Budapest részére. Összesen 346 darab. — *Nyersbőrárak:* Magyar marhabőr 95 fillér, tarka marhabőr 1.05 P., borjubőr 1 80 pengő. — *Husárak:* I. rendü marhahus 1.80, II. rendü marhahus 1.40, I. rendü borjuhus 12 héten alul 2.40, II. rendü borjuhus 12 héten alul 2.00. I. rendü növendékhus 12 héten felül 2.00 II. rendü növendékhus 12 héten felül 1.60, juhhus 1.40.

ORSZÁGOS VÁSÁROK SORRENDJE.

Augusztus 24-én: Budapest, Füzesgyarmat, Kiskunmajsa, Kunhegyes, — Tiszaföldvár.

Augusztus hó 25-én: Babocsa, Csegréd, Decs, Felsővadász, Hajdúböszörmény, Jákóhalma, Jánosháza, Körmend, Letenye, Lovászpatona, Miskolc, Nagykőrös, Pusztamérges, Sümeg Szabadhidvég, Szil, Vámospércs, Zalaszentbalázs. Kunszentmiklós, Szécsény

Augusztus hó 26-án: Görcsöny. Iván Köröshegy, Nyiracsád, Rum, Veszprémvarsány, Tata.

Augusztus hó 27-én: Kiskunhalas, Okány, Tiszabercel, Zala.

Augusztus hó 28-án: Bodrogkeresztúr, Kapuvár, Tabajd,

Megindul az amatőrbajnokságért a küzdelem

Vasárnap, azaz folyó hó 24-én indulnak meg Keletmagyarország 1930—31-es bajnokságáért a küzdelmek — Mindjárt az első fordulóban Debrecenben lép pályára a keleti bajnokcsapat, a DKASE, amely első ellenfelül az újdonsült elsőosztályú nyiregyházi Munkások jóképességü csapatát látja vendégül. A mérkőzés a DKASE újonnan átalakított pályáján lesz, délelőtt féltizenegy órai kezdettel megtartva. A DKASE nagy áldozatok árán teljesen átalakította a pályáját s ezután élve a pályaválasztójogával, mindenkor saját pályáján kivánja lejátszani bajnoki mérkőzéseit. A mérkőzés olcsó helyárakkal tekinthető meg. Előmérkőzést a debreceni Székgyár játszik a Villany világítási vállalat csapatával.

A DKASE vasárnapi mérkőzésre felkéri a következő játékosokat, hogy pontosan 10 órára jelenjenek meg a pályán: Barta, Báthori, Fried. Bíró, Khon, Paczók, Buttkai, Gál, Hevesi, Ákrös, Magyar, Varga, Herskovics, — Belluch, Karajos.

Szerkesztői üzenetek

Párisi társasutazás. A kirándulás két hétre terjed, részletes programmját a vasárnapi lapok közlik. Az indulás valószinü terminusa szeptember hó hatodika. A költségét még nem áll módunkban közölni, de az a vezetőségtől nyert értesülésünk szerint nemcsak rendkivül csekély összegénél, de a fizetési feltételeknél fogva is a szenzáció erejével fog hatni. A költséget is a vasárnapi lapok közlik.

Dr. S. I. Sorait köszönettel vettük. A leközlésnek azonban egyetlen akadálya, hogy mi ebben a kérdésben a tárgyilagosságot mindenképpen meg akarjuk őrizni, leközlünk minden cikket, amely alkalmas a problemát a helyes vágányba terelni, de személyeskedésre — még ha azzal egyet is értünk, — nem vállalkozhatunk. A levélben foglalt adatokat mindenesetre átadtuk a kérdéses per ügyvédjének, aki ezt a perben bizonyára megfelelően fel fogja tudni használni.

10 éves előfizető: A kérdezett magán lakcim: Budapest Szent Imre Kollégium.

EGÉSZ HETI RÁDIÓMÚSOR

Szombattól-szombatig

SZOMBAT, AUGUSZTUS 23.

BUDAPEST. 9.15 : A rádió hangversenye. — 9.30 : Hírek. — 9.45 : A hangverseny folytatása. — 11.10 : Vizá'ásjelentés. — 12.00 : Déli harangszó, időjárásjelentés. — 12.05 : Szalonzenekari hangverseny. — 12.25 : Hírek. — 12.35 : A hangverseny folytatása. — 1.00 : Időjárás- és vizállásjelentés. — 2.30 : Hírek, élelmiszerárak. — 3.00 : Piaci árak, árfolyamhírek. — 4.00 : Vitéz Somfay László novellái : Mártuska könnyei ; Forgó kerék. — 4.45 : Időjárás- és vizállásjelentés, hírek. — 5.00 : Tutschek József : „A bé'yeggyüjtés." — 5 30 : Gramofonhangverseny. — 6.00 : A Székesfővárosi Zenekar hangversenye. — 7.20 : Csekey István dr : „A lappmozgalom Finnországban." — 8.00 : Nagy Izabella magyar nótákat énekel. — 9.00 : Kovács Andor humoros konferánsza. — 9.30 : Ügetőversenyeredmények. — 9.35 : Időjárásjelentés, hírek. — 9.45 : A Rékai Miklós szelonzenekar hanversenye. Könnyü lavosság. Az én babámnak nincsen hozománya. A cirkuszhercegnő. Aranypohár. Karikagyürüjét visszaadom. Elmennék hozzád. Kis cicám. Fababák nésza. — 10.15 : Az 1. honvéd gyalogezred zenekarának hangversenye. — Utána : Időjárásjelentés. — Majd: Farkas Jenő cigányzenekarának hangversenye.

BERLIN. 4.30 : Fuvószene. — 8.00 : Tánczene.

KASSA. 11.30 : Gramofon.

LIPCSE. 4.30 : Zene. — 7.30 : Keringők. — 10.30 : Tánczene.

MILANO. 5.00 : Gramofon. — 7.30 : Kis hangverseny. — 9.25 : Vegyes zene.

MÜNCHEN. 8.35 : Gramofon. — 9.20 : Divatos dalok.

PRÁGA. 11.15 : Gramofon. — 8.00 : Zene. — 11.20 : Kávéházi zene.

RÓMA. 5.30 : Ének és zene. — 9.02 : Vegyes hangverseny.

WIEN. 11.00 : Hangverseny. — 8.05 : Hegedüjáték.

ZÜRICH. 4.00 : Zene. — 5.15 : Harmónika. — 10.10 : Gramofontánczene.

VASÁRNAP, AUGUSZTUS 24.

BUDAPEST. 9.00 : Ujsághírek. — 10.00 : Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál Makkai Sándor erdélyi ref. püspök. — 11.00 : Görög katholikus magyar istentisztelet a Szegényház-téri görög katholikus plébániatemplomból. A szentbeszédet tartja Sztankay Andor bodrogolaszi lelkész. — Utána : Időjárásjelentés. — Majd : Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. — 2.00 : Gramofonhangverseny. — 3.30 : A földmívelési minisztérium rádióe'őadássorozata. Grabner Emil : „Az okszerü vetőmagtermelés jelentősége és végrehajtása." — 4.00 : Rádió Szabad Egyetem. — Utána : Időjárásjelentés. — 5.10 : Másfélóra könnyü zene. — 6.45 : Hangverseny. Közremüködik Dömötör Ilona operaénekesnő és Kerpely Jenő gordonkaművész. — 7.45 : Részletes sport és lóversenyeredmények. — 8.00 : Szinelőadás a studióból. 1. „A büvös kaptafa." Zenés játék egy felvonásban. 2. „Ridjualu törvényt mond." — Utána : Időjárásjelentés. — Majd : Farkas Jenő cigányzenekarának hangversenye.

BERLIN. 4.30 : Szórakoztató zene. — 8.00 : Fuvószene.

KASSA. 10.45 : Gramofon.

LIPCSE. 8.00 : Operett. — 10.15 : Tánczene.

MILANO. 4.30 : Gramofon. — 7.30 : Vegyes zene.

MÜNCHEN. 4.00 : Szórakoztató zene. — 7.05 : Opera.

PRÁGA. 8.30 : Orgonaverseny. — 12.00 : Óraütés. — 6.15 : Da'ok. — 8.00 : Fuvószene.

RÓMA. 5.30 : Ének és zene. — 9.02 : Opera.

WIEN. 11.10 : Szimfónikus hangverseny. — 8.10 : Operett.

ZÜRICH. 4.00 : Zene. — 5.15 : Gramofon.

HÉTFŐ, AUGUSZTUS 25.

BUDAPEST. 9.15: A rádió házi kvartettjének hangversenye. — 9.30: Hírek. — 9.45 : A hangverseny folytatása. — 11.10 : Vizállásjelentés. — 12.00 : Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05 : Hangverseny. Közremüködik B. Radó Lili (ének) és Jákó Béla (ének). — 12.25 : Hírek. — 12.35 : A hangverseny folytatása. — 1.00 : Időjárás- és vizállásjelentés. — 2.30 : Hírek, élelmiszerárak. — 3.00 : Piaci árak. — 4.00 : Stumpf Káro'yné felolvasása : „A háztartásról." — 4.45 : Időjárás- és vizállásjelentés, hírek. — 5.00 : Haller Jenő novellái : 1. Mikor a végzet megindul. 2. Az első csók. — 5.30 : 36-ik Rácz Laci cigányzenekarának hangversenye. — 6.40 : Rádió amatőrposta. — 7.20 : Gramofonhangverseny. — 8.35 : aHrsányi Zsolt felColvasása : „Vidám dolgok." — 9.00 : Dohnányi Ernő dr ozngorahangversenye. — Utána : Időjárásjelentés, hírek. — Majd : A Rékai Miklós sza'onzenekar hangversenye. — 11.15 : Bura Sándor cigányzenekarának hangversenye.

BERLIN. 4.45 : Magyar népdalok. — 7.00 : Dalok. — 8.00 : Tánczene.

KASSA. 11.30 : Gramofon. — 12.30 : Szórakoztató zene.

LIPCSE. 7.30 : Operett. — 9.10 : Zongorajáték.

MILANO. 5.00 : Gramofon. — 8.40 : Opera.

MÜNCHEN. 7.30 : Citera. — 9.10 : Hegedüjáték.

PRÁGA. 11.15 : Gramofon. — 12.20 : Déli zene.

RÓMA. 6.30 : Gramofon. — 9.02 : Könnyü zene.

WIEN. 11.00 : Gramofon. — 8.05 : Vidám dalok. — 8.35 : Szimfónikus zene.

KEDD, AUGUSZTUS 26.

BUDAPEST. 9.15: Az 1. honvéd gyalogezred zenekarának hangversenye. — 9.30 : Hírek. — 9.45 : A hangverseny folytatása. — 11.10 : Vizállásjelentés. — 11.15 : Az államrendőrség zenekarának hangversenye a Vigadó-térről. — Közben 12.00 : Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05 : A hangverseny folytatása. — 12.25 : Hírek. — 12.35 : A hangverseny további folytatása. — 1.00 : Időjárás- és vizállásjelentés. — 2.30 : Hírek, é'elmiszerárak. — 3.00 : Piaci árak. — 4.00 : Baloghné Hajós Terézia állatmeséi. — 4.45 : Időjárás- és vizállásjelentés, hírek. — 5.00 : Szabó Mária novellái : 1. A szombati soros ; 2. Lakást keresnek. — 5.35 : Szalonzenekar. — 6.40 : Komjáthy Aladár müveiből olvas fel. 1. Az év kerekén. (Vers.) 2. Lépvesszö. (Novella.) — 7.15 : Farkas Jenő cigányzenekarának hangversenye. — 8.15 : Ügetőversenyeredmények. — 8.20 : Komáromy János felolvasása. — 8.50 : A Budai Dalárda hangversenye. — Utána : Időjárásjelentés, hírek. — Majd : Pataki jazz.

BERLIN. 5.00 : Fuvószene. — 7.00 : Ének. — 8.00 : Operett.

KASSA. 11.30 : Gramofon. — 12.30 : Déli zene. — 10.55 : Magyar hírek.

LIPCSE. 4.30 : Délutáni zene. — 9.15 : Hegedüjáték.

MILANO. 5.00 : Gramofon. — 7.30 : Vegyes zene. — 8.40 : Kamarazene.

MÜNCHEN. 8.00 : Szórakoztató zene. — 9.45 : Hangverseny.

PRÁGA. 11.15 : Gramofon. — 5.00 : Délutáni zene. — 9.30 : Zongora.

RÓMA. 5.30 : Hangverseny. — 9.02 : Ének és zene.

WIEN. 11.00 : Zene. — 8.05 : Hegedüjáték. — 9.45 : Zene.

ZÜRICH. 4.00 : Zene. — 5.15 : Gramofon. — 9.00 : Hangverseny.

SZERDA, AUGUSZTUS 27.

BUDAPEST. 9.15 : Rékai Miklós szalonzenekarának hangversenye. — 9.30 : Hírek. — 9.45 : A hangverseny folytatása. — 11.10 : Vizállásjelentés. — 12.00 : Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05 : A rádió házikvartettjének hangversenye. — 12.25 : Hírek. — 12.35 : A hangverseny folytatása. — 1.00 : Időjárás- és vizállásjelentés. — 2.30 : Hírek, élelmiszerárak. — 3.00 : Piaci árak. — 3.30 : Morse tanfolyam. — 4.00 : Szádeczky-Kardos Lajos felolvasása : „A székely puccs 1877-ben." — 4.45 : Időjárás- és vizállásjelentés, hírek. — 5.00 : Gramofonhangverseny. — 5.35 : Kertész József novellái : 1. A fekete majom ; 2. A kimo. — 6.00 : A Székesfővárosi Zenekar hangversenye. — 7.20 : Halász Gyula felolvasása : „A Balti tengertől a Sarkkörig." — 7.50 : aHngverseny. Közremüködik Zoltán Irén, a prágai német opera koloraturénekesnője. Kenéz Lili (zongora) és Baranyai Gyula (gordonka). — 9.20 : Mocsányi László és Lakos Tibor zenehumoristák hangversenye. — Utána : Időjárásjelentés, hírek. — Majd : Toll Árpád cigányzenekarának hangversenye.

BERLIN. 6.30 : Szórakoztató zene. — 10.00 : Tánczene.

KASSA. 11.30 : Gramofon. — 5.10 : Délutáni zene. — 7.10 : Magyarnyelvü felolvasás.

LIPCSE. 7.00 : Könnyü zene. — 8.00 : Szórakoztató zene.

MILANO. 5.00 : Gramofon. — 7.30 : Vegyes zene. — 8.40 : Operettrészletek.

MÜNCHEN. 7.45 : Ének. — 9.45 : oZngora. — 10.45 : Kávéházi zene. —

PRÁGA. 11.15 : Gramofon. — 7.35 : Fuvós zene. — 8.30 : Kamarazene.

RÓMA. 5.30 : Ének és zene. — 9.02 : Szimfónikus hangverseny.

WIEN. 11.00 : Gramofon. — 3.15 : Zene. — 9.20 : Hegedü.

ZÜRICH. 4.00 : Zene.

CSÜTÖRTÖK, AUGUSZTUS 28.

BUDAPEST. 9.15 : Az Országos Postászenekar hangversenye. — 9.30 : Hírek. — 9.45 : A hangverseny folytatása. — 11.10 : Vizállásjelentés. — 12 : Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05 : Szalonzenekari hangverseny. — 12.25 : Hírek. — 12.35 : A hangverseny folytatása. — 1.00 : Időjárás- és vizállásjelentés. — 2.30 : Hírek, élelmiszerárak. — 3.00 : Piaci árak. — 4.00 : Rádió Szabad Egyetem. Hangverseny. — Utána : Időjárás- és vizállásjelentés. — 5.10 : Takáts István felolvasása : „A rakoncátlan gyermekek." — 5.30 : Eugen Stepat orosz balalajka zenekarának hangversenye. — 6.30 : Máthé Elek előadása : „Szent Ágostos." — 7.00 : Kuruc est. Közremüködik Csóka Béla (ének) és Lugossy István (tárogató). — 8.00 : Keleti hangverseny. Közremüködik Kármán Gizi (ének), Vermes Jenő (ének), a Városi Szinház operaénekesei, Országh Tivadar (hegedü), zenekari kisérettel. — Utána : Időjárásjelentés, hírek. — Majd : Bura Károly cigányzenekarának hangversenye.

BERLIN. 6.50 : Operák. — 8.30 : Zene.

KASSA. 11.30 : Gramofon. — 12.30 : Déli zene. — 8.20 : Hegedü.

LIPCSE. 4.30 : Zene.

MILANO. 5.00 : Gramofon. — 7.30 : Vegyes zene.

MÜNCHEN. 8.15 : Hangverseny. — 9.30 : Dalok.

PRÁGA. 11.15 : Gramofon. — 12.20 : Déli zene. — 9.00 : Hárfa- és hegedüverseny.

RÓMA. 5.30 : Ének és zene. — 9.02 : Opera.

WIEN. 11.00 : Zene. — 1.00 : Szimfónikus hangverseny. — 8.05 : Zene.

ZÜRICH. 4.00 : Zene. — 8.40 : Hangverseny. — 9.30 : Szórakoztató zene.

PÉNTEK, AUGUSZTUS 29.

BUDAPEST. 9.15 : Gramofonhangverseny. — 9.30 : Hírek. — 9.45 : A hangverseny folytatása. — 11.10 : Vizállásjelentés. — 12.00 : Déli harangszó a zEgyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05 : Az 1. honvéd gyalogezred zenekarának hangversenye. — 12.25 : Hírek. — 12.35 : A hangverseny folytatása. — 1.00 : Időjárás- és vizállásjelentés. — 2.30 : Hírek, élelmiszerárak. — 3.00 : Piaci árak. — 4.00 : Kelemen Andor mesél. — 4.45 : Időjárás- és vizállásjelentés, hírek. — 5.00 : Böszörményi Jenő novellái. — 5.25 : A Fejes szalonzenekar hangversenye. — 6.25 : Császár Elemér előadása : „Képek a magyar irodalom multjából." Közremüködik báró Szentkereszthyné Nyegre Rózsi. — 7.00 : A salzburgi ünnepi előadsáok keretében Mozart „Don Juan" operájának közvetítése Salzburgból. — Utána : Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — Majd : Banda Marci cigányzenekarának hangversenye.

BERLIN. 5.00 : aHngverseny. — 8.00 : Zene.

KASSA. 11.30 : Gramofon. — 12.30 : Déli zene. — 5.10 : Zongora. — 10.00 : Magyar hírek.

LIPCSE. 4.35 : Szimfónikus hangverseny. — 8.00 : Szórakoztató zene.

MILANO. 4.45 : Gramofon. — 7.30 : Vegyes zene. — 8.40 : Szimfónikus hangverseny.

MÜNCHEN. 8.00 : Tamburicazene. — 9.20 : Szimfónikus hangverseny.

PRÁGA. 11.15 : Gramofon. — 8.00 : Dalok. — 9.00 : Szimfónikus hangverseny.

RÓMA. 5.30 : Ének és zene. — 9.02 : Operett.

WIEN. 11.50 : Gramofon. — 7.00 : Opera.

NYILT-TÉR

Szenzációsan szép és elsőrangu minőségü, őszi és téli gyapjuszövetkülönlegességek megérkeztek: **Feldheim Imre posztóházába, Piac ucca 43. sz.** (Svetits palota). — Figyelje kirakataimat! — Olcsó, határozott árak! — Tiszti anyagok minden árnyalatban!

Riskó Kossuth ucca 3.
szűcsmühelyében
Szőrmebundák
elsőrendü kivitelben
készülnek.

SPORTHIREK

A Nemzeti már közölte teljes standard csapatát, amellyel vasárnap Debrecenbe jön

A BAJNOKI MÉRKŐZÉSEK IGEN FONTOS PRÓBÁJÁNAK TEKINTI A NEMZETI A DEBRECENI MÉRKŐZÉST, AMELYRE LEJÖN TELJES VEZÉRKARA.

A Bocskay elnöksége igen fontos szezonnak tekinti a most megindúló futballesztendőt és éppen ezért szokatlan gonddal készíti elő csapatát az elkövetkező küzdelmekre. Az előkészítés egyik igen sokat igérő eszköze, hogy ebben az évben nem azonnal a legerősebb küzdelmekbe veti csapatát a Bocskay — mint az elmult évben a Paramount-serleg mérkőzéseken —, hanem fokozatosan á'lítja erősebb és erősebb feladatok elé a kék-sárga legénységet. Az első tréningmérkőzés az idén Mátészalkán volt, azután a DVSC-ben mutatkozott megfelelő partner, később a Postás mérte össze erejét a Bocskayval, hogy Szent István-napján a Budai 11 szolgáltasson erőpróbául. Vasárnapra olyan ellenfélről gondoskodott aztán a Bocskay elnöksége csapata számára, amely hasonló komolysággal készül a szezonra : leszerződtette a Nemzeti csapatát. A Nemzeti az elmult esztendőben nem nagyon váltotta be a hozzá füzött reményeket és — igaz, hogy sok esetben a szerencse elpártolása miatt — kiesési gondokka' is küzdött. A csapat játékereje mégis letagadhatatlan és elnöksége gondosan készíti elő a szezonra, a legkomolyabb erőpróbának tekintvén a debreceni találkozót. Erre mutat az is, hogy a Nemzeti legénysége nem egyedül jön Debrecenbe, mint a Budai 11 kilenc embere, hanem maga a vezetőség tekintélyesebb tagjaival képviselteti magát a mérkőzésen, hogy megnézzék a játékot, megfigyeljék a hiányokat és előterjesztést tehessenek a hibák kijavítására.

A Nemzeti Sport mai számában köz'i a Nemzeti Debrecenben felálló csapatát. A közlés szerint a következő játékosok jönnek a Bocskay ellenfeléül :

Gallina — Török, Flóra — Hossó, Guza, Bartos — Rémay III., Ódry, Győry, Horváth, Czétényi.

A csapat vasárnap reggel indul Budapestről és a déli gyorssal érkezik Debrecenbe. A játékosok kiséretében esznek : Reichardt igazgató, valamint Holits tréner.

A debreceni közönség tehát vasárnap teljes értékü mérkőzést láthat, izgalmas, szép startot, amely ízelítőt adhat a bajnoki küzdelmek forró levegőjéből. Ez a mérkőzés egészen bizonyosan rekordot állít majd fel látogatotság tekintetében a barátságos mérkőzések között.

BALMAZUJVÁROSI SC—VARGAKERTI FC 4 : 0 (3 : 0).

Szép számu közönség jelenlétében mérkőzött meg a két csapat, ame'yből a sokkal szebb futballt játszó Ujváros került ki győztesen. Góllövők : Röth, Berényi, Machnitz, Weisz II. Jók voltak : Loós, Fehér II., illetve Nagy kapus, aki bravurosan védett. Jó bíró volt Dolesch.

FELHIVÁSOK.

Felkérem a Vargakerti SC összes játékosait, hogy szombaton este 8 órakor a szakosztályi gyülésen teljes szám ban jelenjenek meg. A fénykép árát mindenki hozza magáva', — *Intéző.*

Felkérem a Csigekerti FC összes játékosait, hogy f. hó 23-án, szombaton este fél 8 órára Csigekert u. 11. szám alatti szakosztályi gyülésen megjelenni szíveskedjenek. Tárgy : A vasárnapi [illegible] és csapatösszeállítás. Pontos [illegible]st kér az *intéző.*

Felkérem a Szinházkerti FC játékosait, hogy vasárnap okvetlen jelenjenek meg a Szinházkertben a csapat összeá'lítása miatt. — *Intéző.*

Felkérem a D. Műkögyári TE összes játékosait, hogy szombaton, 23-án délután 5 órára a DKASE pályán felszereléssel együtt jelenjenek meg kivétel nélkül. Az egyetemi gépház csapatával tréningmérkőzést tartunk, melyre a játékosok pontos megjelenését kérem. — *Intéző.*

A DVSC alant felsoro't játékosait felhívom, hogy a Székgyár FC elleni barátságos mérkőzésre vasárnap reggel háromnegyed 8 órára okvetlet megjelenjenek a DKASE pályán: Orosz, Horváth, Radics, Tóth, Patay, Sajthy, Thuránszky, Privalcsek, Orosz II., Szücs, Gorzsás, Szabó, Erdélyi, Ökrös. — *Kovách* intéző.

Felkérem a Testvériség összes játékosait, hogy ma este 8 órára a „Kis-Debrecen" vendéglőben szakosztályi ülésre okvetlen szíveskedjenek megjelenni. — *Intéző.*

A püspökladányi járás főszolgabirája.

4616—1930. sz.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

Püspökladány községben megüresedett negyedik szülésznői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

A szülésznő fizetése a községi pénztárból évi 600 P. készpénz, előleges havi részletekben.

Szegénysorsu szülőnőknek ingyenes segélyt tartozik nyujtani, mig a nem szegény szülőnőknél a szabályrendelet szerinti 8 napi látogatási, illetve felszolgálási dij 12 P.-ben van megállapitva.

A pályázni óhajtók szabályszerü pályázati kérelmüket oklevéllel és erkölcsi bizonyitvánnyal felszerelve f. évi szeptember hó 10-ig nyujtsák be.

A választás időpontját későbbi időpontban fogom kitüzni.

Püspökladány, 1930. aug. 15.

Dr Lesenyi István.
főszolgabiró.

A püspökladányi járás főszolgabirája.

3928—1930. sz.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

Tetétlen községben megüresedett szülésznői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

A szülésznő fizetése a községi pénztárból évi 600 P. készpénz, előleges havi részletekben.

Szegénysorsu szülőnőknek ingyenes segélyt tartozik nyujtani, mig a nem szegény szülőnőknél a szabályrendelet szerinti 8 napi látogatási, illetve felszolgálási dij 12

A pályázni óhajtók szabályszerü pályázati kérelmüket oklevéllel és erkölcsi bizonyitvánnyal felszerelve f. évi szeptember hó 10-ig nyujtsák be.

A választás időpontját későbbi időpontban fogom kitüzni.

Püspökladány, 1930. aug. 15.

Dr Lesenyi István.
főszolgabiró.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betükből álló, valamint levelezési rovatban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeresen számittatik. Apróhirdetések csak a díj előzetes lefizetése mellett közöltetnek. A közlési dij vidékről postabélyegben is beküldhető. A kiadóhivatalban hagyott cimek csupán kiadóhivatalunkban, József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház) tudhatók meg. Hirdetési ügyekben Telefonon a 788 nyujt felvilágositást.

Állást kereső nők

Mindenesnek
vagy szobalánynak — ajánlkozom másféléves gyerekkel, csekély fizetésért azonnalra vagy elsejére. Hatvan u. 48. Rácnál. 1271

Elsőrendü
házvezetőnő jó bizonyitványokkal ajánlkozik. Klein cselédintézet, Csapó ucca. 1275

Betöltendő állás férfiak részére

Textil
szakmából ügyes paraszt eladó szeptemberi belépéssel. Kimerítő — ajásnlatot kérek „Biztos" jeligére. 1204

Kisiparosok
állandó munkára felvétetnek, Weinberger cipőgyárban, Csapó u. 58. szám. 1177

Cipészsegédek
felvétetnek, Csapó u. 99. szám. 1310

Női és férfi confettio
szakmában szakképzett fiatalember, azonnali állást foglalhat el. Bizonyitvány másolattal fényképpel felszerelt ajánlat Zádor Márton Berettyóújfalu cimre küldendő.

Egy
kifutófiú felvétetik, — Nyil ucca 77. 1316

Pénzt kereshet
csekély tőkével, tekintélyes jövedelmet minden 48 órában rizikó nélkül, állandó biztos szállitásnál. Irén ucca 4. Sámsoni útnál, Nagy 1314

Egy
jó munkás cipészsegéd felvétetik. Szentanna u. 49 sz. 1279

Fodrászsegédet
kisegítőnek azonnalra felvesz Fekete, Salétrom u. 14. 1285

Házmesternek
gyermektelen házaspárt keresek, Károly Ferenc József út 23. számú házhoz. Értekezni lehet Péterfia ucca 16. szám. tulajdonosnál 1137

Fejős tehenész
nagy családdal felvétetik, valamint konvenciós kocsis s mindenes főzőnő, tanyára, Vörös marty ucca 10. 1133

Betöltendő állás nők részére

Gyermekszerető
szobalányt szept. elsejére keresek. Németajku előnyben. Simonyi ut 25. 1134

Házikisasszonynak
középkoru szolid nő felvétetik. Jelentkezni délelőtt. Péterfia u. 31. 1221

Tanulólányok
fölvétetnek. Bartha Dánielné nőidivattermé. Csillag u. 58. 1201

Főznitudó
mindenest kéttagú családhoz felveszek. Cím

Megbizható
mindeneslányt, jó bizonyitvánnyal keresek elsejére. Jelentkezés délelőtt 10 óráig, vagy 1—4 óráig. Weinberger igazgató, Piac ucca 61. els. emelet. 1302

Nőikalap-
készitéshez ügyes kézilányokat felvesz Rózsa Áruház. 1257

Bejáró
mindenes főzőnő felvétetik. Timár ucca 52., II. emelet. 1268

Főznitudó
mindenesasszonyt kettő személyhez keresek. — Springer könyvkereskedő, Főposta mellett. 1291

Gazdasági eszközök

Egy
használt nagy konkolyozó olcsón eladó. — János 19. 1288

Bútorok

Olcsó bútoreladás
a nagy boltbért megtakarítom, módomban van olcsón árusítani u. m. háló-, cbédlő, úriszoba, szalon, leányszoba, s minden egyes bútordarabok vitrin berzsel fotelek hencser divány konyhakredenc divány, konyhaberendezés stb. Hunyadi u. 26. Erzsébet ucca 50. 1249

Hangszerek

Iskolahegedük,
vonók, tokok, mindennemü hangszerek, húrok és alkatrészek — zükségletét legelőnyösebben beszerezheti Szendrő hangszeráruházában, Batthyány u. 22. szám. 16-9-24

Zongora órákat
adok, akadémiai módszer szerint, kezdőknek haladóknak, Kossuth u 59. szám. 1179

Bor
sajáttermésü nagyban, kicsinyben és literenként. Literenként 64 fillér. Burgondia 9. 1289

Oktatás

Gyorsirást,
gépirást tanitok biztos kipróbált módszerrel. Darabos ucca 1. első emelet, déli fél 1 órától fél 2 óráig és este félhéttől. 1309—IX-4

Élelmiszer és ital

Bor
60 fillér, kitünő zamatú kihordásra Dénesnéi, Czegléd u. 22. 12-8-26

Zamatos bor 64 fill.
5 liter vételnél 60 fill. 10 liter vételnél 58 fill. Otelló vörös 80 fillér, 5 liter vételnél 72 fillér Üvegeket veszek magas áron. Glück I. Magoss-Györgyt-ér 9. szám. bor- és csemegeüzlet. Ugyanott segéd felvétetik. 16—9—15

Lencse,
idei, felvidéki, nagyszemü, zsizsikmentes kapható termelőnél, öt kg. tétleben, kg-ként 1 pengőért, nagy tételben árengedmény, — Vénkert, Domokos Lajos ucca 6. szám. S.

Autó, motor, kerékpár

Egy új
„Ariel" motorkerékpár eladó, Péterfia ucca 58. szám. 1301

Autóvezetői
tanfolyam kezdődik — szept. 1-én. Csobai mérnök, Miklós u. 36. 1120

Teljes ellátás

Két középiskolás
tanulót teljes ellátásra elfogadok, Csap ucca 29. szám. 1305

Két
tanuló leányt teljes ellátásra vállallok, Kölcsei ucca 16. 1313

Teljes
ellátást 86 P összegért havonként, külön szobával, naponként hússal, mosás, fütés, világitással szeptembertől keres uriember. Leveleket kiadóba kérek „Külön szoba" jeligére.

Két
középiskolás fiut teljes ellátásra uri család elvállal. Rákóczi 36. 1272

Izraelita
leánykát teljes ellátásra mint családtagot felveszek. Reich, Domb u. 4. 1218

Egy
vagy két diákfiuk vagy leányt teljes ellátásra, vagy anélkül elfogadok Eötvös u. 73. 1104

Iskolákhoz
közellakó tanár az iskolai évre teljes ellátásra elvállal 2 középiskolai fiu vagy leánytanulót. Zöldfa u. 7. sz.
xx-IX-10-ig.

2— 3közép,
vagy főiskolás leányt, vagy fiút, teljes ellátásra elvállalok. Esetleg hivatalnok urat. Szent Anna ucca 39.
1198—VIII—31

Izr. család
egy-két iskolai leánytanulónak lakást, esetleg ellátással adna, — Hatvan ucca 36. szám, egész hátul a keresztépületben. x

Gyermektelen
családnál 2 középiskolai fiu v. leány tanuló teljes ellátásra felvétetik. Tóth Jenőné. Arany János u. 11. 620-8-31

Két
középiskolás kislányt teljes ellátással felveszek. Rákóczi 9., uccai lakás. 631-9-12-ig

TELJES
ellátásra külön szobában elfogad két középiskolai tanulófiút vagy leányt iskolai idényre — keresztény uricsalád. Domokos Lajos ucca 6. — központtól 12 perc. s

Teljes
ellátásra 3 középiskolai tanulót vagy egyetemi hallgatónőt vagy hallgatót felveszek. — Bethlen u. 56. 1289

Két középiskolai
tanulót felvesz teljes ellátásra nyugalmazott fő jegyző család. Magoss György-tér 28.
957 VIII—24-ig.

Tanár
középiskolai növendéket teljes ellátásra elvállal. Cím a kiadóban. 1025

Ajánlat

Férfi
női és gyermekfehérneművarrást, himzést, javítást szakértelemmel olcsón készít. Sas u. 2. Üzlet h4-8-31

PADLÓLAKK
magasfényű, legszebb színekben kiváló minőségben nagyon olcsón kapható. Stern festéküzletben, Debrecen, — Piac u. 10. Bikával szemben. — Ugyanott poloska-, svábbogár patkány- és egérirtó megbízható minőségben kapható

Gallérokat, ingeket
legszebben, legolcsóbban tisztítok, 4 nap alatt, Budapesti képviselet, Simonffy ucca 7. szám 1125-12-31

Fölözetlen
tej kapható háznál és házhoz szállítva is. — Takács, Pacsirta u. 18.
1237

Motorkerékpár
kölcsönzés, Károly Ferenc József út 1. szám és a Böszörményi úti DKASE pályán. 1076

Magyar játékkártya
32 lapos, nagy alaku I-a. minőség, reklám ára: 1.60 pengő, Piac ucca 64. szám, trafikban. 14—v

Legújabb
bécsi kalapmodeljeimmel hazaérkeztem. „Lilly" kalapszalon. Piac ucca 56. szám. Megveháza mellett.

Beiratás
előtt gyermeke szemét vizsgáltassa meg szemorvossal. Szemüveg receptjét pontosan elkészíti Löbl látszerész, — Piac u. 63. 774-9-16

Kapesos
kristályvizes üvegek — fél, egy, másfél és kétliteresek mintegy kétezer, kisebb tételekben is eladók. Friedmann, sörfőraktár, Berettyóujfalu. 1108

Tégla
elgjobb minőségű, bármily mennyiségben, a legjotányosabb árban házhoz szállítva kapható Balogh és Vértessy téglagyár. Telefon 318.
221-9-10

Szabászat,
legújabb, kitünően bevált angol és amerikai incsrendszeres szabászatot tanítom. Leveleket kérem a kiadóba.
1039

Zongorahangolást
javitást, legolcsóbban, szakszerüen végzek, — Takács hangszerkészítő, Piac ucca 75. szám.
13-a—visz.

Főtéren
1 szoba, előszoba, — konyha, spájz kiadó. — Cím a kiadóban. 1122

Ablakok,
jobbminőségüek és egy szerübbek továbbá három ikerablakok minden nagyságban készen kaphatók, Blattner Kálmán telepén, Nagyvárad ucca 14. szám. (Miklós ucca végén.)

Nagy
hurkaest, finom borok, hol egybekötve olcsó vacsora. Csige Erzsébet kocsmáros, Ajtó u. 26.
1297

Fazekas
kézimunkaüzlet készít a legolcsóbban és jól a legújabb minták szerint előrajzolást, fehérnemü himzést, varrást, monogramozást. Kézzel himzett tablettek futók, kisebb teritők, kis függönyök, gyerekkocsi takaró állandóan raktáron, rendelésre rövid idő alatt készítek, Szent Anna ucca 6. szám alatt 1063

Szemüvegek
készítője — orvosi receptre is — Nagy Kálmán látszerész, Piac u. 73. Pauló vésnöknél. — Javítások szakszerüen készülnek.
1264-VIII-31

Külföldön járt
teljesen szakképzett szabómester, üzletbe társulna, üzletvezetőnek, esetleg szabásznak menne. Leveleket a kiadóba kérem. 1040

Órajavítás
2 évi jótállással olcsón Aranyat legmagasabb árban veszek. Bercsényi órás, Csapó 38. Iparostanonciskolával szemben. 1282

Jó házikoszt
kapható. Értekezni Diószegi út 28. 1248

Gazdák,
földbírtokokra, törlesztéses kölcsönt, házra s épitkezésekre olcsó való kölcsönt kaphatnak, József kir. herceg ucca 44. sz. Mandel. x

Kereslet

Szerda
reggel a Bellegelőről, a 214. számu tanyáról elbarangolt 1 malac jegyes mind a két fülére. Becsületes megtaláló juttassa el a fenti címre. 1253

Betéti társaság
keres mint beltagot — olyan biztos vállalathoz, hol tőkéjét bármikor megkaphatja, jólmenő vállalat. Címüket adják le „Betétes" címent a Debreczen kiadójába. 1262

Egylóra
való stráfkocsit, jó karban levőt veszünk, Magyar Köztisztviselők — Kossuth ucca 7. „107. árúdája". 1240

Keresek
fűszerüzlet berendezést. Wesselényi u. 15.
1227

Lakás kereslet

Keresek
feltétlen tiszta egy szobás, konyhás, speizos lakást, lehet előszobával is. Ajánlatokat a kiadóba kérek. „Kis család" jeligére.

Keresek
október hó elsejére két szoba-, előszoba- fürdő szoba-, konyha- és mellékhelyiségekből álló modern villalakást, a Vénkertben, vagy más a város központjához közel fekvő helyen. — Címeket bérmegjelöléssel és leírással „Kertség" jeligére a kiadóhivatalba kérek. Sz.

Szeptember
15-re vagy október 1-re keresek 1 szobás, előszobás, konyhás és mellékhelyiségekből álló lakást! Cím a kiadóban.
xOO

Kiadó lakás

Kiadó
a Piac ucca legszebb helyén, 2—3 helység, kiválóan alkalmas varrodának, szücsnek, s fényképésznek, lakással együtt, igen olcsón kiadó. Értekezhetni lehet Erzsébet ucca 50. szám alatt. 1044

Többrendbeli
lakás kiadó, Kishegyesi út 38 szám 1315

Kiadó
azonnalra 2 szoba, előszoba s mellékhelyiségekből álló modern lakás, Vár u. 8. 1280

Kétszobás,
uccai lakás fürdővel és mellékhelyiségekkel — esetleg háromszobás lakás kiadó, Árpádtér 10. szám alatt. 1303

Kiadó
egy szoba, konyha, s speiz és mellékhelyiségekből álló úrilakás és egy pince lakás, Teleki ucca 13. 1300

Központon
modern ötszobás parkettes lakás kiadó, Simonffy ucca 11. 1299

Szép
egy szoba, konyha és fáskamara havi husz hengőért kiadó. Sámsoni ut 9. Szoták ház.
1269

Kétszobás
lakás, újonnan festve, villannyal kiadó, Széchenyi ucca 18. 1307

Kétszobás,
konyhás lakás azonnalra kiadó. Csapó u. 34.
1292

Kétszobás,
komfortos uccai földszintes lakás parkírozott udvarral szept. elsejére kiadó. Értekezni Schvan Dri bútörkereskedőnél. 1278

Ötszobás,
modern urilakás uj épületben azonnal beköltözhető. Csapó 24 1233

Modern
egy szoba, konyha és spájz, frissen festve kiadó. Eötvös u. 85. sz.
1215

Uccai
háromszoba, elő- fürdő szoba, stb. mellékhelyiségekből álló parkettes teljesen izolált lakás, mely irodának, vagy rendelőnek is alkalmas azonnal kiadó, Piac u. 64. szám, első emelet.
1185

Kiadók
1930. évi november hó elsejére: Gerébi-telep, Madách ucca 11-a alati ház, egy szoba-konyhával, mellékhelyiségekkel, 600 négyszögöl kerttel. — Ferenc József út 5. szám alatti emeleti lakás, öt szoba, mellékhelyiségekkel. Értekezni lehet Ferenc József út 57. szám. Kaszanyitzky Endrénél.
1128

Bútorozott szoba

Központon
tiszta bútorozott szoba, keresztyén úriembernek kiadó, Simonffy u. 11. szám. 1298

Különbejáratú
bútorozott szoba kiadó Bethlen ucca 14. szám esetleg kosztra is. 1311

Uccai
bútorozott földszinti szoba kiadó Kossuth u 22. sz. Házfelügyelő.
1312

Kiadó
udvarranyiló szoba, — Kut u. 72. sz. 1275

Bútorozott
szoba lépcsőházi bejárattal kiadó. Értekezni Geiber, Piac 16, II. em. 4. sz. 1266

Elegáns
emeleti légfütéses alkóvos uccai szoba kiadó. Kossuth 22. házfelügyelő. 1223

Bútorozott
tiszta szoba kiadó, villanyvilágitással. Cserepes u. 16. szám.
1248

Különbejáratú
csinosan bútorozott — szoba szept. 1-ére kiadó. József kir. herceg ucca 11. 1296

Bútorozott szoba
egy-két szolid nőnek, esetlig ellátással kiadó, Hatvan ucca 36. szám, hátul a keresztépületben. x

Bútorozott
udvari szoba kiadó, II. épület, balra, Varga u. 11. szám. 1247

Különbejáratú
bútorozott szoba, előszobával kiadó, Hatvan ucca 16. szám. 1243

Csinosan
bútorozott különbejáratú szoba, fürdőszoba használattal kiadó, Simonffy ucca 13. 1238

Egy
bútorozott szoba kiadó Simonffy ucca 17. sz. 1026

Központban
két egymásba nyiló bútorozott szoba kiadó. Cim Győri fűszerüzletben, Kálvintér 3. 1239

Üzlet, műhely, raktár

Fűszerüzlet
berendezéssel és kevés áruval forgalmas helyen sürgősen átadó. — Cím a kiadóban. 1145

Üzlethelyiség
Deák Ferenc ucca 2. szám alatt kiadó. Értekezhetni a házfelügyelőnél. 342-8-24

Üzlethelyiség,
Arany János ucca 7. sz alatt kiadó. Értekezni lehet a keresztépületben. W

Üzlet
átadó, betegség miatt, füszer, italmérés lakással. Cim a kiadóban.
1242

Üzlethelyiség
több forgalmas uccára nyiló, sarok házban kiadó. Eötvös u. 66. sz.
IV. B.

Kétszobás
helyiség irodának, v. műhelynek a Bika épületben azonnal kiadó. Felvilágositást a portás ad. 15-VIII-24

Beresényi
ucca 4. Két sütőkemence azonnal kiadó. Papp.
1202

Eladó ingóság

Nagy
asztali spór két sütővel vízmelegítővel eladó. Csapó u. 90., első ajtó.
1127

Üzletberendezés,
állványok, puld, mákdaráló eladó. Némethy, Késes 54. 1277

Boroshordók
uj és használt, zsiros hordók, dézsák, kutvedrek állandóan raktáron, javítások helyben és vidéken gyorsan és pontosan készülnek, báró Győrffy hordógyártási telepén, Nap u. 4. s... 1210

Hajduhadházon
a Főtér legforgalmasabb helyén régi, jómenetelű üzlethelyiség — azonnalra kiadó. Bagdi József. 1270

Eladó ház

Nap
uccán családi ház. Poroszlay uton villatelek eladó. Értekezni Nap u. 4. Telefon 12—83.
1207

Alkalmi vétel.
4000 pengővel megvehető Lónyay ucca 25 számú ház, van benne három egyszobás, konyhás lakás, közvetlen a nagyállomás mellett és Timár ucca 26 számú ház, Erdődy, Timár u 26. szám 1132

Eladó föld

Ujföld
csonka dülőben 3 és fél hold fekete föld eladó. Értekezni lehet Gólya ucca 8. szám alatt. IV B

Eladó szőlő
Vámospércsen 20 kat hold, közvetlen falu alatt, télen, nyáron lakható villával, vincellér lakás, borház, teljes felszereléssel, idei termással, kedvező fizetési feltétel mellett, azonnal átvehető. Értekezni lehet József kir. herceg ucca 52. szám. 610

Eladó
Diószegi úton, 170 sz. 19 hold tanyaföld. Értekezni lehet Teleki u. 63. szám 1080

Eladó
24 hold föld tanyával. Értekezni Csap u. 4. sz.
1208

Eladó
Bihari telepen egy 30 évre adómentes, jól jövedelmező uj ház, 2 szoba, konyha, terrasz, és mellékhelyiségü lakással, melyen ezenkívül még egy szoba, és konyha van, gyümölcsös és betonkuttal. — Ára 6500 P, de 1500 1500 pengővel részletre megvehető. Értekezni: Gazdák Bankja, Kossuth u. 1281

Birtok bérlet

Vaggongyár mögött
öt hold szőlő, gyümölcsös, lucernás, veteményes megfelelő lakóházzal és épületekkel kiadó. Esetleg részes gazdálkodásra is. Érdeklődés Mandel Zsigmondnál, Pásti ucca 2. reggel 8 órakor és délután 2 óráig.
18-a—VIII—31.

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF, — a TISZÁNTULI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ R.-T. kiadása és rotációs nyomása.